

— R ý m a ř o v s k ý — horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 19/2011

vyšlo 21. 10. 2011

cena 15 Kč

Soutěž Středoškolák 2011 prověřila dovednosti studentů

Projekt „Přátelíme se spolu“ sblížil polské a české mateřinky

Foto: Ivo Dokoupil

ročník XIII.

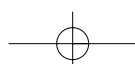
Diakonie ČCE a Azylový dům Rýmařov otevřely dveře pro veřejnost

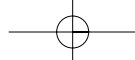

Sborník Co je třeba zaznamenat: dar Jiřímu Karlovi k významnému jubileu

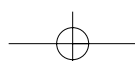

Běžci ZŠ Rýmařov slavili úspěchy dokonce v krajském finále

Téma vydání - Týden středoškoláků

Týden středoškoláků pod taktovkou Primy

Od 4. do 6. října se v Rýmařově uskutečnila akce pod názvem Týden středoškoláků. Setkání studentů rýmařovských středních škol se zúčastnili také jejich kolegové z partnerského slovenského Gymnázia Martina Kukučína v Revúci a Zespół szkół w polském Ozimku.

Slavnostnímu zahájení Týdne středoškoláků, jež proběhlo 4. října ve 14 hodin na rýmařovském náměstí, předcházela soutěž v anglickém jazyce. Znalosti v ní prokazovalo dvánáct studentů. Ti odpovídali v časovém limitu třiceti minut na deset otázek týkajících se

historie měst Rýmařova, Revúce a Ozimku. Porota složená z učitelů anglického jazyka nakonec vyhodnotila jako nejlepší soutěžící Martinu Čelovskou z SSOŠ Prima, druhou nejúspěšnější se stala Marie Brůžková z SŠ Rýmařov a třetí skončila Zuzana Bryndzová

z Gymnázia Martina Kukučína v Revúci. Naši i zahraniční studenti měli ještě v úterý možnost prohlédnout si město Rýmařov a kapli V Lipkách a na večer byly pro ně připraveny hry, posezení u táboráku nebo sportovní utkání v tělocvičně. *JiKo*

Gymnázium Rýmařov připravilo ekologickou konferenci

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Prožitkové vnímání environmentálních aktivit v přírodním učebním areálu“ - tak zní název projektu, který před zahájením ekologické konference představila 5. října v koncertním sále SVČ ředitelka Gymnázia Rýmařov Zdena Kovaříková. Projekt byl financován z prostředků Evropského sociálního fondu a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Ekokonference se zúčastnili

v rámci Týdne středoškoláků studenti Gymnázia Rýmařov, kteří se podíleli na projektu, absolvovali workshopy, konference, exkurze a pilotní ověřování. V pěti tematických modulech - Prostředí školy, Voda, Ovzduší, Energie a Odpady - představili studenti celkem devět prezentací. Přítomní se seznámili s prací studentů v prezentacích Projekt EVVO v biologii, Voda živá, Vytváříme geologickou expozici, Meteorologická stanice, Statistické zpracování dat me-

teostanice, Rejvíz, Litovelské Pomoraví, Arboretum a Dlouhé Stráně. U všech prezentací byla

zřejmá pečlivá příprava a snaha dotáhnout práci do konce. *JiKo*

Netradiční závod prověřil fyziku studentů

Paralelně s ekologickou konferencí pořádanou Gymnaziem Rýmařov se 5. října dopoledne konal netradiční běžecko-dovednostní závod tříčlenných družstev, jehož cílem bylo prověřit nejen fyzickou připravenost studentů, ale také jejich obratnost, přesnost a sportovní důvtip. Tyto předpoklady byly totiž nutné k bezchybnému zvládnutí celé trati, na které čekalo osm náročných úkolů, např. zdolání lezecké stěny, hod létajícím talířem či granátem na cíl, běh s pneumatikou nebo přeskok a přeručkování překážky. To vše v rychlém tempu a bez časové ztráty. Za každý nesplněný úkol družstvu naskočila trestná minuta. Nej-

těžší disciplínou z pohledu studentů byl hod granátem na cíl, na tomto stanovišti sbírala téměř všechna družstva trestné minuty. A jak nakonec celé sportovní zápolení dopadlo? Nejlépe si na trati vedlo družstvo Gymnázia Rýmařov ve složení Jan Fréhar, Jiří Pavlík a Lukáš Matzke. Druhé se umístilo družstvo Střední školy Rýmařov se studenty Radimem Klenbarou, Karlem Golinarschem a Pavlem Gajdošem. Třetí nejlepší čas mělo opět družstvo Střední školy Rýmařov, tentokrát klukům velela kapitánka Nikola Malíková a spolu s ní plnili úkoly Martin Konečný a David Javůrek. *JiKo*

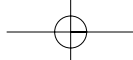
Prima oslavila dvacet let existence

Součástí Týdne středoškoláků byla rovněž oslava 20. výročí založení SSOŠ Prima, s. r. o. Čtvrteční odpoledne 5. října patřilo setkání pedagogů působících v minulých letech na této soukromé škole. Setkání proběhlo za účasti zástupců rýmařovských a partnerských středních škol a představitelů města Rýmařova. V úvodu slavnostního setkání

přivítala Jarmila Labounková z SSOŠ Prima významné hosty, mezi které patřil například poslanec Parlamentu České republiky a dlouholetý předseda rady školy Ladislav Velebný. Mezi hosty byla i první ředitelka jubilující školy Ludmila Zavadilová. Škola, která při svém založení v roce 1991 nesla název Rodinná dvouletá škola a byla první sou-

kromou školou v bývalém okrese Bruntál, měla v počátcích dvě třídy, 48 studentek z Rýmařovska a Bruntálska, sídlila v budově Domu dětí a mládeže na náměstí Míru a využívala jeho klubovny pro výuku odborných předmětů. V roce 2000 byl škole udělen Sdružením soukromých škol Čech a Moravy certifikát kvality.

Od založení v roce 1991 do současnosti odmaturovalo na škole celkem 945 studentů a v maturitních třídách se vystřídal dvaadvacet třídních učitelů. Nejdále za studiem to měli žáci z Pardubicka, Brna, Královéhradeckého kraje či Luhačovic. V současné době na Primu dojíždějí převážně studenti z Moravskoslezského, Olomouckého, Jihomorav-

ského a Zlínského kraje. V letošním školním roce 2010/2011 byla zahájena výuka nového studijního oboru Pracovník v lázeňských službách a ve službách wellness.

Po krátkém kulturním programu, který si pro tuto slavnostní příležitost připravil hudební a dramatický obor Základní umělecké školy Rýmařov pod vedením Zdeňka Štěpánka a Silvie Jablončíkové, předal ředitel a zřizovatel školy v jedné osobě Pavel Nehera společně s předsedou rady školy a poslancem

Ladislavem Velebným pamětní listy a upomínkové dary pedagogům působícím v minulosti na této škole a také zástupcům všech středních škol.

Po oficiální části setkání byl pro hosty připraven bohatý raut, připravený Naděždou Neherovou, při kterém se vzpomínalo na mnohdy těžké začátky fungování soukromé školy. Zástupci středních škol z Rýmařova, Revúce i Ozimku si také vyměnili poznatky z dnešního nelehkého boje o každého studenta.

JiKo

Jak jsme prožívali Týden středoškoláků

Plní očekávání jsme v úterý přivítali na naší škole studenty Zespól szkół z polského Ozimku a Gymnázia Martina Kukučina ze slovenské Revúce. Náš úkol nebyl lehký, museli jsme pro studenty i vedení škol připravit doplňkový program a celý týden jim být dobrými společníky a hostiteli, představit jim naše město a vzájemně se seznámit. Abychom naše kamarády vtáhli do prostředí a atmosféry naší školy, ubytovali jsme je v Domově mládeže přímo mezi nás.

Po slavnostním zahájení Týdne středoškoláků jsme se ujali průvodcovské činnosti, která je náplní našeho oboru. Kdo měl zájem poznat rýmařovské památky a dozvědět se něco o jejich historii, mohl se zúčastnit. Zpočátku jsme měli trochu trému, ta však postupně opadávala a nakonec jsme první úkol zvládli celkem v pohodě. Hrádek, radnice, muzeum, morový sloup, lípa Komenského, rýmařovská fara, kostel sv. archanděla Michaela. Závěr však patřil profesionálce z rýmařovského muzea, která

nás provedla kapli V Lipkách.

Večer jsme pokračovali na zahradě Domova mládeže u táboráku. Společně jsme opékali, zahráli si společenské hry, zatancovali a zazpívali. Zábava se rozproudila a odstranila počáteční ostych, který způsobovala hlavně naše neznalost polštiny.

Druhý den odpoledne jsme připravili sportovní zábavu, netradiční golf. Hrál se ve vysoké trávě, v nepohodlném terénu, tenisovým míčkem. Žádné golfové hole, ale větev, kterou si musel každý soutěžící obstarat sám, to byl ale soulad s přírodou. Družstva byla smíšená a každá škola v nich měla své zastoupení. Zábava výtečná, účastníci zapálení do bojů nevnímali trny, kopřivy, bláto. Nechybělo ani srdečné povzbuzování. Zvítězilo družstvo, které mělo nejméně odpalů, jak je pravidlem v opravdovém golfu. Heslo zakladatele olympijských her barona Pierre de Coubertina, že není důležité vyhrát, ale zúčastnit se, bylo beze zbytku naplněno.

Poté jsme ještě stihli ukázat našim přátelům klimatické lázně

Karlova Studánka, kde vykonáváme odbornou praxi, prošli jsme s nimi budovy lázní, seznámili je s procedurami a prameny a zavedli k vodopádu, kde začíná nově otevřená naučná stezka Bílá Opava.

Čtvrteční dopoledne jsme strávili ve škole a prostřednictvím prezentací si navzájem představili své školy, svá města a regiony. Mezitím naši spolužáci z 2. ročníku oboru Pracovník v lázeňských službách a ve službách wellness ukázali své masérské umění. Pedagogům ze spřítelečných škol masáže po náročném týdnu zajisté přišly vhod. A to byla tečka našeho projektového týdne. Všichni jsme se těšili na odpolední vyvrcholení hlavního programu, kterým byla soutěž Středoškolák roku 2011.

Děkujeme ředitelce muzea za umožnění vstupu do kaple V Lipkách mimo návštěvní hodiny a paní průvodkyni za ucelený výklad.

*Lucie Hiemrová,
Kateřina Čípková,
Luboš Polanský,
Martina Čelovská,
SSOŠ Prima, s. r. o.*

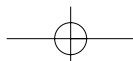
Foto: SSOŠ Prima

Středoškolák 2011 aneb Jak se rodí osobnost roku

Vyvrcholením Týdne středoškoláků v Rýmařově byla soutěž studentů v městském divadle pod názvem Středoškolák roku 2011. Osm nominovaných soutěžících, kteří zastupovali jednotlivé střední školy, muselo zvládnout čtyři disciplíny. V první z nich měli vtipným a zajímavým způsobem představit sebe sama a svou školu, druhá disciplína prověřila znalosti studentů z oblasti historie našeho města, třetí, na kterou se těšilo nejen publikum v hledišti, ale i sami

soutěžící, byla volná disciplína a v posledním soutěžním úkolu měli středoškoláci z plastelíny vymodelovat slona.

Porota ve složení Jarmila Laštůvková - majitelka prodejny Květinářství a sklo-porcelán, Lenka Žmolíková - ředitelka Městské knihovny Rýmařov, Jaroslav Kala - místostarosta Rýmařova a Karel Janeček - redaktor Deníku hodnotila výkony soutěžících přísně, ale spravedlivě. Studenti prokázali výborné znalosti o našem městě, zejména

ti ze slovenské Revúce a polského Ozimku. Při volné disciplíně se bavilo hlavně publikum, ovšem někdy i samotní soutěžící. To když například „selhala“ hra na elektrickou kytaru nebo zpěv byl úplně jinde než nástroj. Ve volné disciplíně se podávaly hlavně pěvecké výkony. S ústřední písní z filmu Titanic zaujala Veronika Wisinská, originálním tanečním číslem „nahluchlého tanečníka Pedra“ Štěpán Stoklasa, který si za svůj vtipný výkon odnesl titul Sympatáka roku.

Poslední úkol - modelování slona z plastelíny - byl pro některé soutěžící nadlidský. Vznikaly pasloni, myši s obrovskými ušima nebo pivní sloní půllitr.

Po krátké poradě porota vynesla konečný verdikt. Třetí nejlepší studentskou osobností roku se stala Michaela Vernerová z SSOŠ Prima, druhým nejspěšnějším studentem byl Zdeněk Štefanišin ze Střední školy Rýmařov a titul Středoškolák roku 2011 si zaslouženě odnesla Veronika Wisinská z SSOŠ Prima. Společně s těmito

studenty byli oceněni také vítězné jazykové soutěže a běžeckodovednostního závodu. Definitivní tečku za soutěžním maratónem udělala studentská rocková kapela Gymnázia Rýmařov Strange Illusion.

Místostarosta Rýmařova Jaroslav Kala na závěr vyjádřil přesvědčení, že by se tato mezinárodní studentská akce mohla konat každoročně, a zástupci zúčastněných středních škol jeho záměr podpořili.

Sponzorské dary do jednotlivých

soutěží v rámci Týdne středoškoláků a oslav 20. výročí založení SSOŠ Prima, s. r. o., věnovaly firmy: hotel Excelent, hotel Slunce, hotel Praděd, Pátá stavební CZ, a. s., Pipa klempřství, s. r. o., Rýmařovská pekárna, s. r. o., Penzion Mary Rýmařov, Amin, spol. s. r. o., Velká Štáhlé, Papírmictví - Jaroslava Háková, CA&VA, Elektro Josef Bernátek, firma Dušan Žmolík, Květinářství Jarmily Laštuvkové a město Rýmařov.

JiKo

Pár slov... o wellness

Český jazyk je velmi rozmanitý, ovšem některé myšlenky, trendy a slova šířící se ze zahraničí neumí tak rychle pojmenovat, a pokud je pojmenovat umí, nemusí to zvládnout jednoslovně. Proto často zůstáváme u původního cizího slova, které se může, ale také nemusí stát součástí našeho artikulačního prostoru. V případě nepřijetí cizího slova se ukáže krása našeho jazyka a my si je prostě počestíme. Termín *wellness* v češtině ještě příliš nezakotvil, proto odborníci „zatím“ doporučují přidržet se původního anglického pravopisu.

Z angličtiny přejaté slovo *wellness* může označovat soubor aktivit, které vedou k dosažení psychické a fyzické kondice, ale také může být pojmem pro odpovídající životní styl. S touto definicí ale nejsem osobně spokojen, proto se zde pokusím přiblížit vlastní představu. Nerad bych ovšem zůstal u tohoto pojmu pouze jako u slova. *Wellness* lze totiž vnímat v mnohem širších souvislostech a z několika úhlů pohledu, třeba jako životní styl, materiální základnu pro aktivity spojené se zdravým životním stylem, ale může být chápán i jako moderní „filosofický“ směr, protože i zdravé myšlenky mohou navodit pocit štěstí a dobrou mysl.

Nemohu si odpustit zmínit jistou míru podobnosti s myšlenkou, kterou přijali už naši předchůdci v antickém Řecku. Jde o tzv. harmonii těla a ducha zvanou „kalokagathia“. Má tentýž cíl, a to dosáhnout harmonie těla (kondice) a ducha (psychiky). Abych to trochu zamotal, připojím ještě pojem zdraví, což je jednoduše řečeno stav aktuální fyzické a duševní pohody, a tento smysl pojmy kalokagathia a *wellness* také naplňují. Mnohem větší souvislost ale

můžeme spatřovat v prostředcích vedoucích k navození kalokagathie, které korespondují s prostředky *wellness*.

Slovo „*wellness*“ je v poslední době skloňováno ve všech pádech. V obchodech jsou nám nabízena *wellness* mýdla, *wellness* ručníky, *wellness* parfémy. Řada společností inzeruje *wellness* služby v podobě známějších fitness center (ty také tvoří základ *wellness* klubu).

Co ale *wellness* vlastně znamená? Slovo by se dalo překládat jako „vše příjemné, vše dobré, plně zdrav“. Použijeme-li výkladu Doc. PhDr. Evy Blahušové, CSc., je *wellness* ve skutečnosti zdravý životní styl, který provází novou vlnu péče o zdraví. Nejde již jen o fyzickou zdatnost, která zde hraje pouze jednu z rolí, ale o zdravý způsob života a z něho plynoucí „životní pohodu“.

V dnešní uspěchané době nemá řada lidí čas na sebe. Politici hovoří o úsporách na důchod. Nemůže být *wellness* jakýmsi „zdravotním spojením do důchodu“? Myšlenka být dlouho mlád je lákavá.

Důležité je si uvědomit, co vše je součástí *wellness*. *Wellness* se skládá z pozitivního přístupu k životu, péče o fyzickou kondici, správné výživy a udržování tělesné hmotnosti, péče o tělesnou schránku, tvorby duševní rovnováhy, ochrany proti stresu. Kolik z nás se alespoň jednou částí nezabývá?

Dnešní doba na nás klade velké nároky, téměř každého trápí bolest zad a krční páteře. Jsme vystaveni stresu, který s sebou nese další obtíže, jako jsou vysoký krevní tlak, bolesti hlavy, ztráta koncentrace či psychické obtíže. Absence pohybu vede k postupnému ukládání tuku a zvyšování

hmotnosti. Je tedy zapotřebí změnit životní styl a začít pečovat o své zdraví, což nemusí být zprvu jednoduché.

Wellness je i součástí lázní, lázeňských pobytů a procedur. V lázních je *wellness* potřeba brát jako komerční záležitost a oddělit ji od lázeňské péče, i když existuje mezi těmito směry přímá souvislost a ve většině lázní je proces integrovaný.

Už víte, co znamená *wellness*? Možná přesvědčení, že se člověk svým úsilím může propracovat k pocitu blaha, prostřednictvím různých zařízení, architektury, designu, barev, programů, procedur, balíčků, menu... *Wellness* prostor je ale především v nás, ve městě i v přírodě, pokud nám zajišťuje prožitek krásy, klidu a míru.

Boci

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Termíny podzimních svozů ..... str. 6

Odbor dopravy a silničního hospodářství informuje

Zrcadlo pomohou řidičům na křižovatkách ..... str. 6

Zpravodajský servis ve zkratce

Průběh a problémy rekonstrukce SVČ ..... str. 7

Užitečná informace

Konec analogového vysílání z Pradědu ..... str. 7

Dálkový výslech

Bleskové rozhovory na dálku - s Bohumilem Švédou ..... str. 8

Školství

Přátelíme se spolu ..... str. 8

Prespolní běh 2011 ..... str. 9

Kdo byl kdo

Otto Marburg: Vědec, který nevyhovoval rasovým zákonům ..... str. 10

Městská knihovna

Sudety ve fotografiích R. Panáčka ..... str. 16

Pozvánka na přednášku s Jiřím Karlem ..... str. 16

Městské muzeum

Mongolsko a Česká republika: Co mají společného? ..... str. 17

První návštěvní sezóna v kapli V Lipkách ..... str. 17

Zámek Janovice by mohl být místem prohlídek ..... str. 18

Výstava Ludka Adámka: Krása ze střeptů ..... str. 19

Soutěž Marie Kodovské

Markéta Kubíčková: Zloděj ..... str. 20

Organizace a spolky

Azylový dům Rýmařov: Prosím, vstupte bez obav ... str. 22

Týden poznání v Diakonii ČCE ..... str. 23

Sociální asistence pomáhá rodinám ..... str. 24

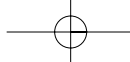
Z okolních obcí a měst

Nový školní rok ve Staré Vsi ..... str. 25

Tvrdkov kolaudoval dětské hřiště ..... str. 25

Hasiči v Ryžovišti obnovili další kříž ..... str. 25

Lesní běh lyžařů v Břidličně ..... str. 26

Aktuálně z města

Městské služby Rýmařov, s. r. o., oznamují:

že **5. listopadu 2011 od 8 hodin** bude v místních částech **Janovice, Jamartice, Ondřejov a Stránské** proveden mobilní svoz nebezpečného a objemného odpadu. Ve město **Rýmařově** se mobilní svoz nebezpečného a objemného odpadu uskuteční ve dvou etapách podle ulic.

I. etapa - 12. listopadu 2011 od 8.00

II. etapa - 19. listopadu 2011 od 8.00

I. etapa

ulice: Pivovarská, Strálecká, Havlíčkova, Národní, Radniční, Jungmannova, Máchova, Mlýnská, Komenského, Husova, nám. Míru, Školní nám., Příkopy, Rudé armády, Opavská (po ulici U Lomu), Bezručova, U Potoka, Žižkova, Revoluční, Dukelská, Úvoz, tř. Hrdinů, Tomáše Matějky, Lipová, Okružní (po Dům zdraví), Nádražní, Na Stráni, Pod Svahem, Zahradní, Marxova, Na Vyhlídce, 8. května, Harrachov.

II. etapa

ulice: nám. Svobody, K. Čapka, Divadelní, Bartáková, Jesenická, U Lomu, U Rybníka, Opavská (od Leny), Pivovarská, 1. máje, Sadová, J. Sedláka, Palackého, Podolská, Jelínkova, Sokolovská, J. Fučíka, K. Schinzela, Nerudova, Hornoměstská, Lidická, Větrná a ostatní ulice, které náleží do spádové oblasti.

Nebezpečným odpadem se rozumí staré léky, autobaterie, monočlánky, zbytky ředidel, barev, lepidel a rozpouštědel, motorové oleje, absorpční činidla a jiné filtrační materiály, olejové filtry, zářivky, teploměry a jiné předměty s obsahem rtuti, chladící zařízení obsahující freony, fotochemikálie.

Občané, kteří se chtějí zbavit nebezpečných odpadů, předají osobně tyto odpady pracovníkům Městských služeb Rýmařov, s. r. o., během mobilního svozu.

Tekuté nebezpečné odpady **nebudou** odebírány, tyto lze uložit pouze v recyklačním dvoře a v odpadovém centru.

Objemným odpadem se pro tyto účely rozumí takový komunální odpad, který nelze pro jeho rozměry uložit do sběrných nádob na zbytkový komunální odpad. Jde především o vysloužilý nábytek a jeho části, staré koberce, linolea, televize, pračky, kamna, bojler, pneumatiky apod.

Druhotné suroviny lze ukládat do kontejnerových hnízd nebo na recyklačním dvoře a v odpadovém centru, směsný komunální odpad do popelnic nebo kontejnerů k tomu určených. Ve svozových dnech bude otevřen recyklační dvůr a odpadové centrum od 8.00 do 13.00 hodin.

Zároveň upozorňujeme, že součástí separačního systému města Rýmařova je:

1. recyklační dvůr na Palackého ulici
Po - pá: 9.00 - 16.30, so: 8.00 - 13.00
2. odpadové centrum na ulici 8. května
Po - pá: 6.00 - 16.30, so: 8.00 - 13.00

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY!

Dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je za nepovolené ukládání odpadů před recyklačním dvorem i na jiných místech možno dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. h) uložit pokutu do výše 50 000 Kč.

Odbory MěÚ informují

odbor dopravy a silničního hospodářství

Zrcadla pomohou řidičům na křižovatkách

Ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu zakoupilo město Rýmařov další dvě silniční zrcadla. První zrcadlo bylo umístěno při výjezdu z Krátké

ulice na ulici J. Fučíka v Edrovičích. Druhé zrcadlo bylo umístěno při výjezdu z Panské ulice na silnici III/37010 v Janovicích. Silniční zrcadlo na křižovatce

Revoluční ulice a třídy Hrdinů bylo doplněno o vyhřívací zařízení proti tvorbě námrazy.

Rada města Rýmařova usnesením č. 838/14/11 ze dne 22. 8. 2011 schválila zákaz parkování nákladních vozidel o celkové hmotnosti nad 3,5 t v ulicích a na prostranství města Rýmařova. Během října 2011 budou Městské služby Rýmařov, s. r. o., instalovat nové dopravní značení o zákazu parkování nákladních vozidel. Provozovatelé vozidel uvedených kategorií nad 3,5 t budou mít v době od 20 do 7 hodin zakázáno stání vozidel mimo vyhrazená parkoviště. Je dohodnuta možnost hlídání parkování těchto vozidel v areálu bývalého ČSAD za úplaty,

pokud si majitelé vozidel nezajistí jiné prostory. Na dodržování dopravního značení budou dohlížet orgány Policie ČR.

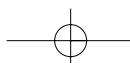
Řidiči si musí vyměnit řidičské průkazy

Od 1. 8. 2011 došlo platností novely zákona č. 361/200 Sb., o silničním provozu, ke změně povinné výměny řidičských průkazů. Rozhodující pro výměnu řidičského průkazu je datum jeho vy-

dání, nikoliv typ řidičského průkazu. Uplynutím stanovené doby pro jejich výměnu řidičské průkazy pozbývají platnosti.

Za odbor dopravy a silničního hospodářství Renata Vyslyšelová

Řidičské průkazy vydané od - do	Povinná výměna do
1. 1. 2001 - 31. 12. 2002	31. 12. 2012
1. 1. 2003 - 30. 4. 2004	31. 12. 2013

Průběh a problémy rekonstrukce Střediska volného času

Rekonstrukce SVČ byla dlouho přáním zastupitelů a jistě i občanů města. Budova byla postavena v akci Z před 35 lety technologií montovaných ocelových konstrukcí systému KORD, vyráběných v Jeseníku. Použité materiály, plášť budovy a její vybavení odpovídaly tehdejší době. Umožňovaly pokud možno lacinou, jednoduchou a rychlou stavbu, která však z dnešního pohledu nevyhovuje především z důvodu využití interiéru, tepelných vlastností budovy a opotřebování.

Projekt rekonstrukce obsahuje přestavbu interiéru směřující k rozšíření spektra využití budovy – vznikne výuková místnost a zároveň kinosál, divadlo, horolezecká stěna, zvýší se počet kluboven, bude vyměněn plášť budovy a okna, vzduchotechnika atd.

Projektové náklady stavby dosáhly výše 75 274 tis. Kč. Bez možnosti získání dotace by byla stavba jednoznačně nad finanční možnosti města, tedy nerealizovatelná. Město opakovaně žádalo a nakonec i obdrželo dotaci z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko ve výši 56 % ceny, tj. 44 % prostředků mělo uhradit z vlastního rozpočtu. Ve veřejné soutěži, které se zúčastnilo 13 firem, zvítězila nabídka firmy SAN JV, s. r. o., ze Šumperku ve výši 61 241 tis. Kč, a vznikla tak úspora 19 % projektové ceny. O vítězi soutěže a ceně vedli zastupitelé dlouhou rozpravu. Nejvíce byla napadána výše ceny, zpochybňována možnost za tuto cenu stavbu realizovat a so-

lidnost dodavatele v tom smyslu, že si podraženu cenu – chybějící peníze – vymůže účtováním smyšlených vícenákladů. Nakonec zastupitelé hlasováním rozhodli o přidělení zakázky vítězi soutěže.

Vzhledem ke stavu ocelové konstrukce (jak byla zjištěna v průběhu stavby) je nutno konstatovat, že rekonstrukce byla zahájena do slova v hodině dvanácté. Je otázkou, jak dlouho by tato důležitá budova v tomto stavu mohla nadále fungovat. Přitom je jasné, že dotační titul, ze kterého čerpáme dotaci, je minimálně do roku 2015 posledním.

Dodavatel zahájil stavbu 10. března 2011 a harmonogram stavby plnil. Stavba je dozorována ze strany města, každý čtvrtek se koná kontrolní den s tím, že všichni zastupitelé se mohou zúčastnit a sledovat vývoj stavby a její problémy. Byla sepsána přesně specifikovaná smlouva o tom, jak budou řešeny problémy více- a ménenákladů, které na stavbě podobného druhu - rekonstrukci staré budovy - zákonitě vznikají. Vícenáklady na stavbě také skutečně vznikly a byly charakteru, který nebyl předmětem původního projektu rekonstrukce a zároveň jsme je nemohli předvídat.

Navýšení nákladů v Dodatku č. 1, který byl námi odsouhlasen, dosahuje výše 431 tis. Kč. Týká se vyšší výměry bouraných podlah, kde oproti projektované a v původní dokumentaci uváděné tloušťce 8 cm bylo mnohdy až 20 cm (204 tis. Kč). Dále pokryje

bourání betonových konstrukcí původně uvažovaných jako prostý beton, jež byly ve skutečnosti železobetonu (196 tis. Kč). Dále jde o problémy s výtahovou šachtou, kde podle původní dokumentace měly být základové pasy, ale po výkopech bylo zjištěno, že nebyly provedeny, a tak se stavba musela postupně podbetonovat (31 tis. Kč).

Dodatek č. 2 v celkové částce 5 599 tis. Kč má pokrýt hlavně opravy ocelové konstrukce KORD, neboť podlahové plechy byly zkorodovány a musí být vyměněny. Podle původní dokumentace schází příčná ztužidla objektu, část svárů se musí kompletně zrenovovat a celá ocelová konstrukce nově natřít. Tyto práce byly vyspecifikovány odbornou firmou, která na vady vydala posudek a popsala, které části a díly je nutno zrenovovat (5 205 tis. Kč). Další práce zahrnují opravy obnažené armatury průvlaků v suterénu (24 tis. Kč), vyrovnání výšek zmiňovaných podlah a izolací proti vodě v těchto podlahách (354 tis. Kč) a opravu podlah pod vyzdívky parapetů, kde byly stávající betony totálně degradované a musely být nahrazeny betonem novým včetně armatury (16 tis. Kč).

Poslední doposud známou, ale námi zatím neuznanou víceprací je

zvýšení výměr výkopů a následně betonáže vč. navýšení kvality betonu v patkách suterénu, kde se projevila spodní voda, a vícepráce s provedením vrtaných pilot pod přístavbou SVČ. Tyto vícenáklady v částce 218 tis. Kč uplatňujeme u dodavatele projektu, firmy Stavoprojekt Šumperk, s. r. o.

Každý ze jmenovaných případů byl zevrubně projednáván za účasti dodavatele a investora a byl o nich pořízen zápis a fotodokumentace, aby bylo nevyvrátitelné, že jde skutečně o náklady, které nebyly součástí původního projektu, ale nastaly v důsledku nepředvídatelných situací, jež jsou s rekonstrukcí starých budov vždy spojeny. Všechny jmenované případy jsou nebo budou předmětem jednání rady a zastupitelstva města.

Nyní jsou odkryty veškeré konstrukce, podlahy a riziková místa stavby, a tak pravděpodobnost výskytu dalších „překvapení“ a potřeby dodatečných investic už pominuly.

Město jednalo s poskytovatelem dotace o možnosti jejího navýšení. Podíl dotace bude nakonec navýšen min. o 4,9 mil. Kč. Vícenáklady stavby budou tedy z velké části pokryty tímto navýšením dotací.

Stavba bude veřejnosti předána v březnu roku 2013.

Ing. Petr Klouda, starosta města

Zpravodajský servis ve zkratce

Konec analogového vysílání z Pradědu

V pondělí 31. října 2011 končí analogové vysílání stanic ČT1 a Nova z vysílače Praděd. V úterý 1. listopadu 2011 bude spuštěn 2. multiplex, který obsahuje vysílání stanic Nova, Nova Cinema, Prima, Prima Cool a Barrandov. Tím bude dokončena di-

gitalizace vysílání z Pradědu. Příjem televizních stanic bude možný jen pomocí set-top-boxů nebo vestavěným digitálním tunelem v novějších televizních přijímačích. Všechny společné televizní antény (společné TV rozvody) v Rýmařově byly již zre-

konstruovány a umožní bezproblémový příjem všech digitálních stanic. Problémy mohou být u individuálních antén, kde bude třeba místním měřením zajistit optimální návrh anténního systému.

Jaroslav Řezníček

Dálkový výslech

Bohumil Švéda

Věk: 73 let

Povolání: důchodce, dříve učitel ZŠ

Záliby: fotografování, informatika, cestování, sport (kolo, běžky, plavání), zahradničení

Co na vás lidé štvě?

Za léta prožitá ve městě a ve škole snad vše, nač si vzpomenete. Protože mi lidé neřeknou, čím je štvu, mohu si myslet, že nic. Pravda je ale taková, jak říká čínské přísloví: „Jen cizíma očima lze vidět své nedostatky.“ A těch mám jako každý spoustu.

Co je pro vás největší odměna?

Dala by se vyjádřit citátem A. Einsteina: „Pouze život, který žijeme pro ostatní, stojí za to.“

Jaká je první věc, kterou spatříte po probuzení?

Záleží na tom, kde a v jaké posteli se probudím.

Zavřete oči... Kde se objevíte?

Nedá se to říct jednoznačně. Podstatné je, kdy oči zavřu - usnul u televize anebo v posteli, pak si to většinou, až oči otevřu, nevybavím. Zavřu-li však oči nyní, tak

u moře v antice pod sopkami (důsledek zážitků z posledního zájezdu).

Jste „rýmařovská duše“?

Určitě ano. V Rýmařově jsem se sice nenarodil, ale po absolvování VŠ jsem byl přidělen v roce 1958 na „umístěnkou“ vyučovat na tehdejší osmiletou střední školu do Rýmařova. Převážná část mého života je tedy spojena s tímto místem a prací pro obyvatele tohoto města, které mi přirostlo k srdci.

Máte v Rýmařově svoje oblíbené místo?

Ne jen jedno. Rád se toulám městem a po jeho okolí s fotoaparátem a našel jsem za ta léta spoustu fotogenických míst. Rád pozoruji město ze stráně u vodojemu, od kaple V Lipkách, mám rád také výhled na Hrubý Jeseník nad vodojemem u drovického rybníka

a takových oblíbených míst mám daleko více.

Co vás dovede rozžhavit doběla?

Lidská hloupost. Jak říká J. Weirich: „Nad lidskou blbostí se nedá zvitěžit. Ale nikdy se nesmí přestat proti ní bojovat.“

Co obdivujete na ženách?

„Do melounů a žen se nevidí,“ říká italské přísloví. Je-li však skloube-na vnější a vnitřní krása, pak obojí. **Jakou knížku máte rozečtenou na nočním stolku?**

Dvě - od Jiřího Karla *Stará Ves a Žďárský Potok v dějinách Moravy* a z lehčího žánru detektivku od Dicka Francise *Křížová palba*.

Víno, ženy, zpěv - čeho byste se zřekl?

Jednoznačně zpěvu, i víno bych oželel. Vždyť život bez žen by byl strašně nudný.

Školství

Přátelíme se spolu

Česko-polský projekt financovaný z EU

Spolupráce příhraničních měst a obcí - MŠ Janovice, MŠ Jelínkova 3 a MŠ v Ozimku

V návaznosti na česko-polský projekt „Přátelít spolu od malička“, který úspěšně proběhl v loňském roce, a pro upevnění vztahů s polskou MŠ v Ozimku zrealizovaly MŠ Janovice a MŠ Jelínkova 3 ve spolupráci s městem Rýmařov další projekt, nazvaný „Přátelíme se spolu“. Proběhl v letošním roce od června do října. Šlo o tři společné akce - dvě v Polsku a jednu v Rýmařově.

První dvě akce se uskutečnily 18. června a 24. září v polském Ozimku. České děti s rodiči a pedagogy navštívili nejprve polský

Jurapark v Krasejówě. Cestovali zde vláčkem v čase a obeznámili se se vznikem života na planetě a životem v době dinosaurů. O životě prehistorických zvířat se na „vlastní nebezpečí“ dozvěděli v 5D kině. Po prohlídce obrovského dinoparku si děti i rodiče odpočinuli v areálu plném průlezků, lanových drah a dalších sportovních aktivit.

Odpoledne připravila polská školka velice pěkný uvítací program. Děti soutěžily v různých sportovních disciplínách a zapojily se do zábavné show klauna

Žabáka. A protože se vše odehrávalo v polštině, bylo zajímavé pozorovat, jak si polské učitelky a české děti dokáží porozumět.

CZ PL C13/Cel3 2007.2013

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRAHICE

Vzhledem k tomu, že to nebyla první návštěva v Polsku, bylo patrné, že se děti snaží přes jazykovou bariéru navázat kontakt. Závěr festivalu si děti užily s hasiči a jízdou v hasičském autě. Mateřská škola v Ozimku připravila také bohaté pohoštění. Třetí setkání proběhlo 8. - 9. října v Rýmařově. O organizaci a dvou denní program se postaraly MŠ Janovice a MŠ Jelínkova 3. Děti, rodiče a pedagogové z Rýmařova i Ozimku společně navštívili obě školky. MŠ Jelínkova poskytla zázemí, MŠ Janovice se postarala o finanční stránku projektu a společně uspořádaly víkendový program. V sobotu po uvítání a slavnostním obědě navštívili všichni účastníci projektu Pradědovu ga-

lerii v Jiříkově. Následoval bohatý zábavný program v tělocvičně ZŠ Rýmařov na Národní ulici pod vedením pana Stuchlíka a divadla Zlatý klíč. Program se všem velice líbil a moc se bavili. Zpívalo se, tancovalo, překládalo se do polštiny. Večer děti skládaly puzzle a hrály didaktické hry, které byly nakoupeny v rámci projektu.

V neděli dopoledne proběhly koloběžkové závody, závody na odraždlech a jiné sportovní soutěže. Akce se musely kvůli nestálému počasí konat v tělocvičně, nikoho to ale nezaskočilo a závody se vydařily. Vypadalo to jako na olympiádě - všichni fandili, skandovali, radovali se, když jejich favorit vyhrál. Ale vyhráli všichni, kdo přišli, a všechny děti byly odměněny.

Po závodech, nedělním obědě a rozloučení odjížděly polští návštěvníci plni dojmů, radosti a dojetí domů. Víme, že se jim projekt velice líbil a už teď se těší na další spolupráci. Všichni zúčastnění jistě potvrdí, že tyto akce jsou organizačně velice náročné, ale stojí zato.

Foto: Marek Bocián

Chceme poděkovat za vstřícnost a ochotu Základní školy Rýmařov a jejímu vedení za bezplatný dvoudenní pronájem tělocvičny, vzorně vybavené, příjemně vycpané - všichni byli s prostředím nadmíru spokojeni. Dále chceme

poděkovat všem, kteří se na realizaci projektu jakýmkoliv způsobem podíleli: městu Rýmařov, Michalu Hámovi a hotelu Praděd, Jiřímu Halouzkovi z Pradědovy galerie v Jiřkově, paní Habrové a prodejně H + H, panu

a paní Synáčkovým za prodej cukrové vaty, Pekárně Rýmařov, ředitelkám obou mateřských škol Ivě Valové a Boženě Jarošové, stejně jako jejich pedagogům a provozním zaměstnancům.

Projekt měl i svou výtvarnou stránku. Dílka polských a českých dětí byla bezprostředně pro projekt vystavena v Galerii U Stromu poznání v Městské knihovně Rýmařov.

Rodiče žáků MŠ

Prespolní běh 2011

S babím létem začátkem října vyvrcholily i podzimní běžecké soutěže. Letošní sezóna se vytrvalcům Základní školy Rýmařov povedla. Čtyři družstva žáků II. stupně nominovaných po školním kole se zúčastnila okresního finále v přespolním běhu ve Vrbně pod Pradědem. V běhu na 2000 metrů dokázali mladší chlapci Radek Sacký,

Roman Görči, Zdeněk Adámek, Martin Urban, Luděk Hučín a Michal Motúz vybojovat stříbrnou medaili a Martin Urban se navíc prosadil individuálním druhým místem. Mladší děvčata Lenka Hamplová, Kateřina Sekaninová, Barbora Starchoňová, Natálie Mačudová, Monika Trvalová a Karolína Šulková se ve své kategorii

blýskla vítězstvím v závodě na 1500 metrů a odměnou jim byl postup do krajského kola.

Nutno říci, že systém závodů starších žáků doznal významnou změnu v podobě sloučení žákovských kategorií 8.-9. ročníků s 1.-2. ročníkem středních škol. Žáci základní školy tedy závodí s o dva až tři roky staršími soupeři.

Naše starší děvčata Martina Ohrádková, Veronika Murínová, Lenka Machalíčková, Martina Machačová a Petra Vopařilová vybojovala na náročné tříkilometrové trati druhou příčku. Sestavu doplňovala zkušená závodnice Lada Přecechtělová která si se startovním číslem 1 doběhla mezi jednotlivci pro vynikající první místo. V kategorii starších chlapců si na pětakilometrové trati Marek Ryška, Martin Kováč, Adam Kopsa, Roman Malík, Pavel Zifčák a Jan Keclík senzačně poradili

s konkurenty ze středních škol a Marek Ryška systémem start - cíl doslova odrovnal i soupeře ze sportovních gymnázií a proběhl cílovou páskou jako vítěz celého závodu.

O týden později naše mladší děvčata a starší chlapci bojovali v krajském finále konaném v Bruntále. Obě družstva získala shodně bronzovou medaili. Počasí sice bylo běhu mnohem méně nakloněno než ve Vrbně, o to víc byl jejich výkon v náročné konkurenci hodnotný. Marek Ryška, alias Terminátor, potvrdil vynikající formu a s drtivým náskokem se v běhu na pět kilometrů stal krajským šampionem a navíc miláčkem dívčí části publika. Individuální vítězové nezapeli poctivou dřinu v oddílu běžeckého lyžování a stejně jako všem ostatním závodníkům jim patří dík za výbornou reprezentaci školy a města.

K. Toman, ZŠ Rýmařov

Foto: archiv ZŠ Rýmařov

Občanské sdružení Život dětem
tímto srdečně a s úctou děkuje

studentkám a studentům
Střední školy Rýmařov
Julia Sedláka 16

za účast v zářijovém Srdíčkovém dni 2011
a finanční částku 5 670 Kč získanou prodejem předmětů
s logem o.s. Život dětem.

Částka bude použita na pomoc jednotlivým handicapovaným dětem
a to především na částečnou úhradu invalidních vozíků, rehabilitačních a
kompenzačních pomůcek - zdravotních kočárků, chodítek, polohovacích zařízení,
dále na nákup řečových procesorů, obvozného materiálu, speciální výživy apod.

Děkujeme Vám, že nám pomáháte
proměnit dětské slzy v úsměv.

ZUŠ se účastní dalšího mezinárodního projektu

Základní umělecká škola je ve svých zahraničních projektových aktivitách neúnavná.

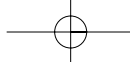
Po loňském profesním projektu ve Finsku letos začal projekt s názvem „Migrace“, který je financován z programu Comenius a jehož se kromě ZUŠ účastní partnerské školy z Turecka, Rumunska, Itálie, Polska a Německa. Projekt spočívá v sérii návštěv ve školách všech šesti zemí. Zhruba jednou za čtyři měsíce se uskuteční cesta do partnerské školy, kde by měly být připraveny přednášky pro učitele, program pro děti, měly by se společně vytvářet ukázkové vyučovací hodiny a samozřejmě se bude poznávat země, v níž se setkání organizuje.

První setkání proběhlo nyní v německém Zusmarshausenu, dále pojedou učitelé v dubnu do Polska, poté v červnu do Rumunska, v září do Turecka a v březnu do Itálie.

V Rýmařově je plánováno setkání poslední. Můžeme se těšit na to, že budeme hostit učitele z pěti dalších evropských zemí a že navážeme spolupráci nejenom s nimi, ale i s jejich studenty. Součástí návštěvy našich partnerů budou koncerty, divadelní a taneční představení, výstavy, přednášky a další aktivity, na něž rýmařovskou veřejnost samozřejmě pozveme.

*Jiří Taufer,
ředitel ZUŠ Rýmařov*

Kdo byl kdo

Otto Marburg: Vědec, který nevyhovoval rasovým zákonům

Jednou z největších osobností, jež má rodiště v Rýmařově, byl syn úspěšného textilního podnikatele Maxe Marburga. Rodina vlastnila v Rýmařově dvě továrny, menší podnik s osmdesáti zaměstnanci byl založen roku 1862 a jako první zde začal vyrábět hedvábné zboží. Roku 1896 k němu přibyl další závod se stovkou zaměstnanců, který se specializoval na zpracování juty, výrobu koberec a pokrývek, ten však poválečný úpadek nepřežil a zanikl již v roce 1919. Na náměstí v místnostech nynější lékárny Avion měli Marburgovi obchod asi s textilním zbožím.

Otto se narodil v početné rodině Maxe Marburga a Adély rozené Bergové 25. května 1874. Maminka obdařená vysokou inteligencí to neměla jednoduché, protože se na rozdíl od jiných rodin stejné společenské úrovně rozhodla osobně vést a vychovávat všech osm dětí od jejich prvních krůčků. Také Otto od ní získal dokonalý základ k dalšímu vzdělání; ze svého syna vychovala dobrého a humánního člověka.

Otto Marburg byl nadaný žák a není divu, že mu matka po ukončení čtvrté třídy nižšího gymnázia v Ratiboři zajistila možnost pokračovat ve studiu ve vyšších ročnících skvělého středního ústavu v Olomouci. Na zdejší vysoké škole stát bohužel medicínu roku 1874 zrušil a zůstala jen samostatná teologická fakulta. Rodina tedy zvolila pro syna nejlepší, co mohlo tehdejší Rakousko-Uhersko nabídnout. Otto se zapsal na medicínské fakultě vynikající vídeňské univerzity. Po státních

zkouškách, v nichž exceloval „summa cum laude“ (tj. s nejvyšší chválou, s vyznamenáním), promoval 23. prosince 1899 v poklidném císařském městě státních úředníků, důstojníků, umělců, studentů a valčíků. Už v roce 1898, v průběhu posledních dvou semestrů studia, si vybral nadaného medika za svého asistenta dr. Heinrich Obersteiner, ředitel Vídeňského neurologického institutu a mezinárodně uznávaný patolog, anatom a psychiatr. Dr. Marburg pak u něj setrval plných devatenáct let. Talentovaného mladého lékaře vysílal institut pravidelně na stáže k dalším vynikajícím odborníkům v klinické neurologii, a tím se rozšiřoval jeho obzor. Praktikoval na psychiatrické klinice ve Vídni u jejího ředitele,

Prof. MUDr. Otto Marburg

žánů neurologa Hermanna Oppenheima (+1919) a věhlasného neurofyziologa Hermanna Munka (+1912). V roce 1905 začal pracovat na vídeňské univerzitě jako soukromý docent neurologie a za pouhých sedm let jej

Marburgův americký přítel a vědec dr. Bernard Sachs

ce a po jeho odchodu převzal profesor Marburg neurologický institut s funkcí ředitele.

Proslulý lékař a neobyčejně oblíbený vysokoškolský učitel se dál plně věnoval i svým studentům, kteří přicházeli z řady evropských zemí i zámoří na univerzitu, jež si zachovala vysokou úroveň i po pádu monarchie. Především šlo o Rakušany, ale připravoval také budoucí neurochirurgy od nás, z Ruska, Dánska, Belgie, Spojených států, Itálie i Recka. Mladí medicíci nazývali dobrosrdečného lektora „děkanem učitelů“, nejspíš díky intervencím u jeho méně tolerantních kolegů. Mnoho svých studentů přivedl mezi přední praktické odborníky a dalším dal pevný základ ke startu k nejvyšším vědeckým hodnostem. Lze jmenovat vynikající kapacity, jako byl Eugen Pollak, později jeho kolega, Ernst Spiegel, Alexandr Spitzer, Anton Wachselbaum či Georg Koskinas. Uznání a přátelství získal též u svých dvaadesátiletých univerzitních kolegů, často zvucných jmen světové medicíny. Mezi nimi nutno uvést především blízkého, třebaže o generaci staršího přítele, přiborského rodáka Sigmunda Freuda (1856-1939), neurologa, psychiatra a nejznámějšího evropského psychoanalytika. Patřil k nim též zmíněný Pollak, Hans Hoff, Egon Ranzi či Ervín Stránský s mnoha dalšími. Roku 1927 se sblížil se známým americkým vědcem dr. Bernardem Sachsem, když se rozhodli uspořádat 1. mezinárodní kongres neurologů, který se pak sešel za obrovského zájmu odborníků roku 1931 v Bernu. Po velkém ohlasu u světových neurologů se pak

Pohlednice Rýmařova vydaná Maxem Marburgem (kol. 1900), Marburgův Inářský podnik a rodinný dům, Marburgův obchod a podniková expedice na hlavním náměstí (nyní lékárna Avion)

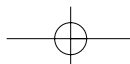
neuropatologa rytíře Julia Wagnera von Jauregga (+1940), pracoval u proslulého neuropatologa Pierra Marii (+1940) v Paříži i u neméně významných Berlí-

jmenoval císař mimořádným profesorem.

První světová válka krutě zasáhla do vědecké práce, dr. Marburgovi se nevyhnula vojenská služba v řadách rakouského Červeného kříže. Rozsah utrpení jej děsil, ale o to víc pracoval na uchování života vojáků obou stran. Jeho obětavost vysoce ocenil císař Karel I. rytířským křížem Františka Josefa s mečí a později jej dekorovali ještě třemi medailemi za zásluhy. Po návratu z války, již se mu podařilo přežít, se v roce 1919 graduoval jako řádný univerzitní profesor, což byl na svou dobu postup doslova raketový a svědčí o jeho uznávaných kvalitách. Stárnoucí dr. Heinrich Obersteiner, s nímž spolupracoval již před válkou, si jej nyní vybral za svého nástup-

Poslední Marburgovo působiště, Columbia University na Manhattanu v New Yorku
Foto: archiv Jiřího Karla

pravidelně konaly další úspěšné kongresy v Londýně, Kodani, Paříži, Lisabonu a Bruselu. Roku 1934 zemřel v Rýmařově Ottův otec Max Marburg.

Po pádu monarchie panoval ve zbytkovém autoritářském Rakousku jen relativní klid, ale dostatečný, aby se univerzitní lektori opět zabrali do své práce, aniž by vnímali odlehlou oblast politiky. Neznepokojovala je kupodivu ani snaha státu opřít se o Mussoliniho Itálii či od roku 1926 růst nacistického hnutí a rasismu, jenž zatím mnoho příznivců nezískal. Poprvé asi otevřeli oči až po vraždě kancléře Dolfusse při puči v červenci 1934, za nímž stálo nacistické Německo. Adolf Hitler už neskrýval touhu po území Schuschnigovy republiky. Německý kancléř získával stále víc stoupenců a sílily protizidovské útoky a strach.

Zásadový profesor Otto Marburg se rázně odmítl ztotožnit se zrůdným fanatismem. Do poslední chvíle statečně odolával protizidovským projevům již nadosah nacistického režimu. Teprve na poslední chvíli, v době nejvyššího ohrožení, se podařilo nepraktickému vědci opustit počátkem roku 1938 zcela bez prostředků Rakousko, první oběť Hitlerovy rozpínavosti, a zachránit si celý

život v Británii. Na společném dramatickém útěku se podílel významný neurolog a psychiatr Josef Gerstmann (1887-1969). V Anglii se Otto Marburg ani Gerstmann se svou ženou Martou dlouho nezdrželi a na počátku léta společně opustili zemi na lodi Cunardovy společnosti White star liner. Zámořský parník Aquitania vyplul ze Southamptonu a 14. června 1938 přistál na americké pevnině.

Po záboru pohraničí Československa Velkoněmeckou říší v říjnu 1938 začala nesmírná tragédie rodiny Marburgových. Po měsících hrůzy z antisemitských zákonů, šílených zákazů, ožebračování a s Davidovou hvězdou na prsou odvěklelo gestapo bezbrannou matku i sourozence do sběrných táborů a odtud do koncentračních. Osamělé matce se stal osudným Terezín. Nepřežila roku 1942 epidemii způsobenou hladem a katastrofálními hygienickými podmínkami ve stísněném prostředí. Ve stejné době zde spolu s dalšími 16 tisíci obětmi ztratila život i Ester Adolfina, sestra Sigmunda Freuda. Jedna z Marburgových sester, již se podařilo peklo koncentráků zázrakem přežít, navštívila Rýmařov brzy po válce a zděsila se, když potkala Čecha, který asistoval na brněnském gestapu

při jejím výslechu. Z obav, že by nepřežila soudní líčení, neboť by si musela znovu vybavit nejstrašlivější okamžiky života i děsivou smrt matky a sourozenců, odmítla svědectví. Mnozí lidé, kteří přežili holocaust, peklo nacistických či komunistických lágrů, nechtějí dodnes vzpomínat a mluvit o svém traumatu. Je třeba je pochopit a s úctou i porozuměním respektovat.

Marburgovi kolegové z univerzity, kteří odmítali uvěřit, že se mohou příslušníci kulturního evropského národa dopustit tak neuvěřitelných zvěstev, a cítili se chráněni svým postavením, nakonec ztratili život v nacistických lágrech. Zahynul internista Ismar Boas, gynekolog Oskar Frankl, dermatolog Gabor Nobl i pediatr Wilhelm Knopfmacher. Dlouhá léta internovali odborníka na léčbu rakoviny Ferdinanda Blumenthala. Farmakologa Otto Loewyho, nositele Nobelovy ceny (1936 se sirem Henry Dalem), po anšlusu zatkli s oběma syny, ale naštěstí propustili, když se vzdali ve prospěch Německa veškerého majetku. Zdařilo se mu pak emigrovat do Belgie a později do USA, kde zemřel jako profesor newyorské univerzity roku 1961. Uvězňen byl i Egon Ranzi. Našli se však ti, kteří pomáhali nacistům provést

„očistu“ na univerzitě. Zrádci a zbabělci jsou všude. Výsledkem byli další exulanti a vězňové.

Po příjezdu do USA se profesora Marburga s radostí ujal jeho starý přítel dr. Bernard Sachs (+1944) a pomohl mu s adaptací na nový a velmi podnětný akademický svět. Otto Marburg se usadil v New Yorku. Nedlouho pracoval v laboratoři nemocnice Mount Sinai na Sachsově pracovišti a poté získal místo profesora neurologie na proslulé Columbijské univerzitě. Zabýval se výzkumy epilepsie a mezní roztroušené sklerózy, již věda nazývá Marburg multiple sclerosis. Do Evropy se po trpkých zkušenostech už nevrátil a zemřel předčasně na Manhattanu 13. června 1948. Jeho práce se dodnes citují a statě, jež napsal, patří do zlatého fondu světového lékařství.

Mgr. Jiří Karel
(*F. Tutsch: Römerstadt und das Römerstadter Ländchen, 1964; Wiener klinische Wochenschrift, Professor Otto Marburg, universal neurologist and the „dean of teachers“, Vídeň 2008 ad. Brain; Judith Bauer-Merinsky: Die Auswirkungen der Anexion Österreiches durch das Deutsche Reich auf die medizinische Fakultät der Universität Wien im Jahre 1938, Wien 1980*)

Co je třeba zaznamenat - sborník k 75. narozeninám Jiřího Karla

Knihu jako dar k narozeninám si lidé dávají celkem běžně. Ta, kterou dostal ke svému životnímu jubileu historik a někdejší pedagog Mgr. Jiří Karel od svých mladých následovníků, přátel a příznivců, je ale docela zvláštní. Byla mu totiž „ušita“ přímo na míru.

V sobotu 8. října se v Muzikantské čajovně konala malá oslava pro dva oslavence. K pětasedmdesátinám blahopřáli Jiřimu

Karlovi jeho přátelé i žáci a současně se vítalo na svět jedno „novorozeně“. Křtil se sborník s názvem *Co je třeba zaznamenat*, který vnikl právě k příležitosti narozenin Jiřího Karla.

Myšlenka uspořádat a vydat sborník věnovaný Jiřimu Karlovi se zrodil v hlavách bratrů Jakuba a Viktora Pohankových. „Nápad, že by bylo vhodné panu Karlovi něco ‘nadělit’ k jeho bl-

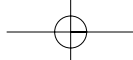
žičím se životnímu jubileu, jsem v hlavě nosil již před rokem, jednoho dne jsem se se svým záměrem svěřil Viktorovi, který nejenže nadšeně souhlasil, ale navrhl, že by to mohl být tisk nějakých sebraných příspěvků,“ popisuje Jakub Pohanka. S Jiřím Karlem se osobně seznámil během své praxe v rýmařovském muzeu. Už tehdy v něm jeho osobnost i to, jak zvládal složitou situaci poté, co se muzeum ocitlo dočasně bez ředitele, probudily potřebu nějakým způsobem veřejně ocenit jeho tvorbu i životní postoje.

Původním záměrem bratrů Pohankových bylo vytvořit samizdatový sborník s příspěvky lidí, kteří si stejně jako oni cení zásluh Jiřího Karla a mají vztah k Rýmařovu či k historii a archeologii. O spolupráci na přípravě knihy požádali bohemistu Vladimíra Stanzela. „Pana Karla si hluboce vážím jako člověka, učitele a odborníka. Mám za to, že jeho význam pro město je zatím

nedoceněn. V akademických kruzích bývá běžně připomínat životní jubilea významných osobností formou sborníku, proto mě myšlenka sestavení jednoho takového k 75. výročí narození Jiřího Karla nadchla - jako možnost splátky dluhu, který vůči němu cítuji. Věřil jsem také, že mu udělá radost, a trochu jsem se styděl za to, že mě nenapadlo uspořádat podobný sborník dřív, mohlo tak jít už o čtvrté pokračování,“ vysvětluje Vladimír Stanzel, díky němuž se okruh příspěvateľů chystané antologie ještě rozšířil.

Textovou náplň útlé knížky tvoří přibližně desítka studií z oblasti historie, archeologie, ale i literární historie či logiky, jejichž tvůrci patří z velké části k nejmladší badatelské generaci. Pokračovatelé, či chcete-li žáci, Jiřího Karla ve svých příspěvcích prezentují aktuální pohled na nejrůznější témata, např. na Slovenské národní povstání (Lubomír Hlavienka) či dobové

reprezentace příběhu bratrů Mašínů (Josef Švéda). Někteří autoři se zabývají tématy regionální historie, někdy přímo spjatými s oblastí zájmu Jiřího Karla (medailon Františka hraběte Harracha od Tomáše Hartmana či zamyšlení Viktora Pohanky nad Karlovou monografií Příběh lesů a lidí Rýmařovska). Sborník obsahuje samozřejmě i životopis jubilanta a výběrovou bibliografii jeho odborných textů. Jeden z nich, který vznikl za spoluautorství Jiřího Karla s Vladimírem Gošem jako výstup archeologického průzkumu u Janovického zámku, je také součástí sborníku.

Antologie má však vedle textové roviny i pozoruhodnou stránku vizuální. Jejím tvůrcem a iniciátorem je výtvarník Roman Karel. „Roman dal svým zbesilým tvůrčím duchem a rozkročením mezi mnoha zájmy celému projektu úplně jinou dimenzi,“ komentují bratři Pohankové rozrůstání sborníku z původně zamýšleného samizdatového spisku do konečné podoby. Té vtiskla skutečně reprezentativní ráz účast celé řady výtvarníků, fotografů, ale i básníků a muzikantů, pro něž je Rýmařov

stálým či alespoň příležitostným působištěm. Do sborníku přispěly osobnosti, jako Jindřich Štreit, Petr Váša, Pavel Zajíček, Vladimír a Miroslav Václavkové, manželé Anežka a Miroslav Kovalovi, David Cajthaml, Šárka Lupečková, ale také široký okruh členů výtvarného sdružení Octopus, jež si letos připomíná 20 let od svého založení. Bonusem zvláštních tisků sborníku je audiodokument Jiřího Slavičinského o našem kraji, takže sborník lze vnímat nejen očima, ale i ušima.

Jiří Karel, který společně se svým dlouholetým přítelem Ottou Spitzerem knížku v sobotu křtil, přijal tento zvláštní dárek s typickou pokorou: „Samozřejmě že uznání od lidí, kterých si vážím, je nesmírně milé a ohromně mě těší. Mám velkou radost z toho, kolik lidí z našeho okruhu, bývalých žáků či mladých nadaných studentů, s nimiž jsem se vždy rád stýkal, se nechalo umést tak krásnou disciplínou, jako je historia magistra. Sborník má úroveň, za níž by se nemusela stydět podstatně větší města a významné instituce. Jen si myslím, že mou úlohu tvůrce sborníku značně přecenili. Konečně

pracuji jen proto, že si myslím, že je nutné, aby lidé věděli o něco více pravdy a nepodlehli školometenskému zevšeobecnění.“

Je třeba dodat, že dokladem dlouholetého působení Jiřího Karla v oblasti regionální i širše pojaté historie jsou dvě nedávno vydané monografie (*Příběh lesů a lidí Rýmařovska a Stará Ves a Ždárský Potok v dějinách Moravy*), které by vbrzku mělo následovat další velké dílo. Jiří Karel připravuje kompletní přehled historie města Rýmařova, který by měl knižně vyjít přibližně za rok. Jednou z podmínek pro vydání

dlouho očekávané a potřebné publikace bude podpora sponzorů.

Bez nich by ostatně nemohl vyjít ani sborník *Co je třeba zaznamenat*. Na jeho vydání přispěli tito sponzoři, ať jako zástupci firem, nebo jako jednotlivci: Pavel Calábek, Ladislav Šín, Jiří Ondrák, Alfred Heinisch, Dalibor Kamenický, Miloš Bednář, Vlastislav Durman, Petr Köhler, Irena Tylšarová, Martin Čermák, Michal Ihnát a Jan Elšík, Radim Vinklár, Ivan Seifert a Rostislav Mezihořák. Sborník vyšel v nákladu 250 kusů a je k dostání v knihkupectví U Radnice. ZN

Poděkování

Vřele děkuji všem, s nimiž jsem měl tu čest se setkat v čajovně, do níž jsem byl nevěda vylákán svými blízkými přáteli, kteří posezení způsobili. Jsem hluboce potěšen a dojat přízní svých chytrých, vzdělaných, spolehlivých a dobrých kamarádů: mladých kolegů a kolegyň, muzikantů, kumštýřů s dalšími a těch, s nimiž jsme si léta zlidštovali život. Sborník ví, že se nemýlím. Jen červík hlodá, zda jsem si to zasloužil. Děkuji ze srdce, přátelé!

Jiří Karel

Úsměvně

Sto lidí, sto chutí

Řízek s rýží, řízek se zelím a knedlíkem, tlačěnka se zákuskem, bramborák posypaný cukrem a skořicí, polévka s buchťou, husa se švestkovými knedlíky, buchtičky se šodó s chlebem nebo vekou, a tak bychom mohli pokračovat ve výčtu zajímavých kombinací nejrůznějších pokrmů. Proč ne, když ti to chutná. Beze

slova jsem zírala na svou známou, která s chutí slupla kostku masoxu s rohlíkem, taky si spravila chuť zlatavou jíškou (čti zasmažkou), nebylo jí málo, a tak do polévky musela smažit podruhé. Její muž pojídá cibuli, jako by chroupal jablko, a papriky jako žiletky mizí v jeho zaživacím traktoru (čti traktu) jedna za dru-

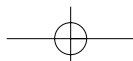
hou. A tváří se blaženě. Polévka, v té musí stát lžice. Už se napil i rozpuštěného másla. Kávu pije náš gurmán zásadně s rumem. Káva povzbuzuje, alkohol utlumuje, tak se to v něm popere, ale je spokojený.

Dostal se mi k přečtení článek „U stolu prezidenta Masaryka“. Pamětníci vzpomínají, že prezident měl velkou úctu k chlebu, byl citelem bylinných čajů, bílou kávu s nalámaným rohlíkem považoval za svou nejoblíbenější večeři. Heslem jeho maminky bylo: Vařit s láskou. I ta nejobyčejnější jídla. To byly škrubáčky, krupicová kaše, švestkové knedlíky s mákem, houbová omáčka, polévky bez výjimky. Málokdo ví, že TGM byl jedním z prvních u nás, kdo snídal ovesnou kaši. Tento zvyk patrně převzal od své americké manželky Charlotty.

Prý byl přísným abstinencem a při oficiálních přípitcích si nechal nalít šampaňské, ale jen smočil rty. O Vánocích bývalo v Lánech na stole cukroví podle receptu jeho maminky. Jídla české a moravské kuchyně byla upřednostňována i při slavnostních tabulích. Jedinou slabůstkou pana prezidenta byla spařovaná černá káva se smetanou. Kafiček za den vypil dost. A jedna z myšlenek TGM: „Vzdělaný člověk by neměl jíst a pít přes míru a proti rozumu.“

Co dodat závěrem? Člověk určitě nechce trpět hladu jako vlk, ale často trpí jako pohádkový vlk od Karkulky přejezením. Náš žaludek je složitá chemická továrna, která potravu zpracovává, není to skládka.

P.S.: Kdo nemá radost z jídla, nemá radost ze života. Si

Ze střechy ukradl dvě okna

Nemilé překvapení čekalo na majitele chaty ve Stříbrných Horách. Někdy během září vylezl na střechu jeho chaty zloděj a demontoval a odcizil mu dvě dřevěná střešní okna. Způsobená škoda činí 25 tisíc Kč.

Dopoledne nadýchal přes 1,6 promile

V pondělí 3. října sdělili policisté 40letému muži podezření z přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky. V sobotu 1. října dopoledne byl kontrolován policijní hlídkou při jízdě Hornoměstskou ulicí v Rýmařově.

Policisté mu naměřili nejprve 1,33, následně 1,57 a pak 1,66 promile alkoholu v dechu. Okamžitě mu zadrželi řidičský průkaz.

Lákalo ho rádio

Kus betonu použil v noci z 30. září na 1. října na rozbití okna neznámý pachatel, aby se dostal do vozidla zaparkovaného na Bartákově ulici v Rýmařově. Z přístrojové desky odcizil autorádio a způsobil celkovou škodu za 8 tisíc Kč.

Z auta vzal peněženku

Auto se vyplatí zamykat. V úterý 4. října vnikl zloděj do kabiny

neuzamčeného vozidla, stojícího u rozestavěného rodinného domu na ulici U hřiště v Břidličné. Ze zásuvky odcizil peněženku s finanční hotovostí 3 300 Kč, doklady a platebními kartami. Majiteli vznikla škoda přes 4 tisíce Kč.

Srazila se s předjížděným autem

V pátek 7. října došlo mezi Malou Štáhlí a Rýmařovem ke střetu dvou vozidel. 52letá řidička zřejmě přehlédla znamení o změně směru jízdy, které měl dávat 31letý řidič nákladního vozidla, a začala ho předjíždět. Při šetření nehody řidička poli-

cistům tvrdila, že řidič nákladního vozidla znamení o změně směru jízdy nedal, a protože jel pomalu, chtěla ho předjet. Řidič naopak tvrdil, že změnu směru signalizoval včas a v dostatečné vzdálenosti. Míru zavinení nyní šetří dopravní policisté. Způsobená škoda činí 135 tisíc Kč.

Šel krást do řeznictví

V noci z 8. na 9. října se vloupal zloděj do řeznictví na náměstí Míru v Rýmařově. Prodejnou prohledal a odcizil různé potraviny, cukrovinky a alkohol. Svým jednáním majiteli způsobil škodu za více než 5 tisíc Kč.

Seznamovala se přes internet a lákala z mužů peníze

Podvedeni byli nejméně čtyři muži, kteří se v průběhu roku 2010 seznámili na inzerát s ženou z Bruntálu. Ta od nich pod záminkou tíživé finanční situace získala přes 88 tisíc Kč.

Oznámení o podvodném jednání policisté přijali na začátku letošního roku nejprve od jednoho z poškozených a následným vlastním šetřením zjistili další tři muže, na kterých se měla žena obohatit, další podezření z pokusu o podvod se prověřuje.

Kriminalisté odhalili, že podvodnicí je 41letá žena z Bruntálu. Prostřednictvím inzerátů na internetu, v teletextových inzercích a také v tištěných médiích se seznámila s poškozenými muži z různých míst ČR. Představila se jim

pod smyšleným jménem Jana Bartáková nebo Jana Procházková. Na osobní schůzky s muži měla obviněná chodit vždy v přítomnosti svého nezletilého syna. Setkání probíhala v Bruntále, nejčastěji na parkovišti u obchodních domů. Následovalo také posezení v restauračních zařízeních. Zájemcům o seznámení měla uvádět, že pracuje jako zdravotní sestra v nemocnici. Často již na první osobní schůzce mužům sdělila, že je v tíživé finanční situaci a potřebuje peníze, protože musí uhradit škodu na zdravotnickém přístroji, který měla v zaměstnání poškodit. Používat měla však i další fiktivní záminky. Tímto způsobem měla od poškozených vylákat celkem přes 88 tisíc

Kč s příslibem, že zapůjčené peníze vrátí, což dosud neučinila. Je nezaměstnaná a pobírá pouze sociální dávky. Obviněná připouští, že si podala inzerát, s muži se setkala, ale odmítá, že od nich přijala peníze. Hrozí jí trest odnětí svobody až do výše pěti let.

V souvislosti s tímto případem policie nevyklučuje, že podvedených může být mnohem více, a proto žádá případné poškozené či svědky, aby kontaktovali přímo policisty z bruntálské kriminální služby a vyšetřování na tel. čísle 974 731 321, kterékoli obvodní oddělení nebo zavolali na linku 158.

Z podkladů komisařky por. Bc. Pavly Tuškové

Dostala smyk

V neděli 16. října havarovala mezi Jiřkovem a Kněžpolem řidička za volantem seatu. V zatáčce zřejmě dostala ve vyšší rychlosti smyk a přejela za okraj vozovky nejdříve do levého a pak ještě do pravého příkopu, kde se převrátila přes střechu zpět na kola. Při nehodě utrpěla lehké zranění a byla převezena do nemocnice. Dechová zkouška, která u ní byla kvůli ošetření provedena s dvouhodinovým zpožděním, naměřila hodnotu 0,12 a po pár minutách 0,10 promile. Způsobená škoda činí 20 tisíc Kč.

Foto: PČR Bruntál

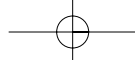
Zajímavosti z přírody

Naše sýkorky

V tomto článku bych se chtěl zmínit o našich nejnámějších ptáčích, kterými sýkorky určitě jsou. Vždyt každé dítě sýkorku pozná. Ale ne každý asi ví, kolik druhů rozličných jmen u nás můžeme potkat. Sýkory patří mezi pěvce čeledi sýkorovitých a všechny naše druhy, kterých je celkem sedm, jsou stálé, tzn. že jsou u nás i přes zimu. Největším a asi nejnámějším druhem je sýkora koňadra. Tento druh můžeme v zimě nejčastěji zahlédnout na krmítku. Dalším častým návštěvníkem na krmítku je modřinka, menší sýkorka s azurově modrou hlavou. V jehličnatých lesích vyšších poloh můžeme zaslechnout hlas sýkory uhelníčka, která vypadá jako zmenšená koňadra. Pak jsou dva velmi podobné druhy s černou hlavičkou. Sýkora babka jí má lesklou a sýkora lužní matnou. Další rozdíl je v tom, že na krmítko přilétá jen babka. Naším nejkrásnějším druhem je pak parukářka, která žije v jehličnatých lesích a na hlavě má krásnou chocholku. Posledním a nejvzácnějším druhem je sýkora azurová, která se k nám jen občas zatoulá ze severských zemí a jako jediná má bílou hlavu. Mezi sýkory se nepřímou řadí ještě mlynařík dlouhoocasý, velmi drobný ptáček s dlouhým ocasem, který se vždy pohybuje v početnější hejnu.

Všechny druhy sýkor se živí hmyzem, jeho larvami a v zimě různými semeny a všechny hnízdí pouze v dutinách nebo námi vyrobených budkách.

Miroslav Glacner

2.rýmařovský

**sobota 26. listopadu 2011
od 12:30**

Místo: tělocvična gymnázia Rýmařov, Sokolovská ulice
Účast: pro všechny od 16 let, kteří si chtějí s radostí zatancovat, případně se přesvědčit o své kondici, vypotit pár přebytečných kil, pilovat naučené nebo nové taneční prvky ...
Co vás čeká: - 5 padesátiminutových tanečních bloků - zumba; jive, orient-zumba, cha cha, afro-dance s živými bubny
 - tancuje se podle lektorů, ti předtancovávají jednodušší prvky a kombinace zaměřené na výdrž - zatančí si proto i méně zdatní tanečníci
 - součástí maratónu je soutěž, kde se bude hodnotit výdrž, výraz - hlavně úsměv a celková pohybová dovednost
Ceny: první tři dostanou zajímavé hodnotné ceny
Lektoři: Lucka Laštůvková - zumba, orient-zumba, afro-dance
 Dominik Pokorný - latinskoamerické rytmy - jive a cha cha
Přihlášky a startovné: Helena Tesařová, Středisko volného času Rýmařov, Bartákova 21, tel. 554 211 410
 do 6.11. - 250,-
 od 7.11. - 300,-
Co na sebe: pohodlné oblečení - tričko, tílko, tepláky, elastáky, sukně, piškoty, botasky
NEZAPOMEŇTE: RUČNÍK, DOSTATEK PÍTÍ A DOBRŮU NÁLADU

Informace: Helena Tesařová, Středisko volného času Rýmařov, tel. 554 211 410

**TĚŠÍ SE NA VÁS
LUCKA, DOMINIK A HELENA**

www.svcrymarov.cz

Středisko volného času Rýmařov

PRÁZDNINY NA DRAKA

26.10. a 27.10.

- 26.10. 08:00 - 16:00 **Výlet - Lanové centrum Olomouc, Aquapark Bohuňovice** - 385 Kč
Keramická plastika dráčka na tužky
 - 30 Kč (max.12 účastníků)
- 26.10. 10:00 **SVČ**
- 26.10. 10:00-12:00 **Těl. Hor. Stolní tenis s dračiči** - zábavné soutěže, malý turnaj a pro odvážné zápas s dračiči.
 S sebou - sportovní oblečení a přezutí, vlastní pátku (max. 16 účastníků)
- 26.10. 13:30 **SVČ** **Projekce filmu:** Jak vycvičit draka (max. 20 účastníků)
- 27.10. 10:00 **SVČ** **Keramický kachel s drakem** - 30 Kč (max. 12 účastníků)
- 27.10. 10:00 **SVČ** **PC herna** (max 18 účastníků)
- 27.10. 13:30 **SVČ** **Tvorba létajícího komorového draka** (max. 12 účastníků)
- 27.10. 14:00 **SVČ** **Výtvarná dílna** - tisk z koláže (max. 12 účastníků)
- 27.10. 15:30 **Stráž** **Nebeské klání** - pouštění draků

www.svcrymarov.cz

Středisko volného času Rýmařov pro zájemkyně o břišní tanec

**Ve středu 19. října 2011
zahajuje**

POP ORIENT s Luckou

- klasika doplněná svižnými rytmy
- ochutnáte: orient, bollywood, afro-dance,
flirt-dance, cikánský tanec...

Pravidelné lekce: středa 18:00 - 19:30 sál ZUŠ
Lektorka: Lucka Laštůvková
Cena: 500,- pololetí
Informace a přihlášky: Helena Tesařová, SVČ Rýmařov, 554 211 410

**Změna otevírací doby veřejného internetu
ve Středisku volného času Rýmařov
platná od 17. 11. 2011**

PO: 13:30 - 16:00
ST: 10:00 - 12:00
PÁ: 13:30 - 16:00

www.svcrymarov.cz

**Bolí vás záda? Chcete zpevnit a protáhnout tělo?
Chcete se zbavit drobných zdravotních problémů?**

CVIČENÍ S VELKÝM I MALÝM MÍČEM

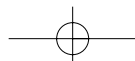

Cvičení pro všechny věkové kategorie
pod vedením fyzioterapeutky

v sobotu 5. listopadu 2011
sál Střediska volného času Rýmařov
(bývalý sál ZUŠ) 14:00 - 15:30

Vlastní míče nejsou podmínkou.
 S sebou sportovní oblečení, obuv a pití.
 Cena za jedno cvičení 50 Kč.
 Přihlášky do 2.11.2011

Přihlášky a informace: Helena Tesařová, SVČ, tel.: 554 211 410

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Když se setkají kritici, mluví o barvách a kompozici. Když se setkají malíři, baví se o tom, kde se dá koupit nejlevnější terpentýn.
Pablo Picasso

21.10.	20:30	Těl. Horn.	Tančírna na Hornoměstské - 5. lekce spol. tance pro dospělé
25.10.	10:00 17:00	SVČ	Informatika pro dospělé
25.10.	09:00	SVČ	Cvičení s Buřinkou
26. - 27.10.		SVČ	Prázdniny na draka
26.10.	08:30		Výlet - Lanové centrum Olomouc, Aquapark Bohuňovice - 385 Kč
26.10.	10:00	SVČ	Keramická plastika dráčka na tužky - 30 Kč
26.10.	10:00 - 12:00	Těl. Horn.	Stolní tenis s dračící
26.10.	13:30	SVČ	Projekce filmu: Jak vycvičit draka
26.10.	10:00 - 12:00	Těl. Horn.	Stolní tenis s dračící - zábavné soutěže, malý turnaj a pro odvážné zápas s dračící
27.10.	10:00	SVČ	Keramický kachel s drakem - 30 Kč
27.10.	10:00	SVČ	PC herny
27.10.	13:30	SVČ	Tvorba létajícího komorového draka - 30 Kč
27.10.	14:00	SVČ	Výtvarná dílna - tisk z koláče
27.10.	15:30	Stráž	Nebeské klání - pouštění draků
27.10.	20:00	rest. Na Růžku	DIE UNENDLICHE GESCHICHTE NR.1 "V zorném poli rychlodraka": Sultan Soliman - reggae Ostrava Svatý Jidáš - aggro punk - Bratrušov We Play Aparat - P.U.M.A. Rýmařov

www.svcrymarov.cz

Středisko volného času Rýmařov připravilo pro chlapce i děvčata od 7. tř. kroužek

KONDIČNÍHO CVIČENÍ V POSILOVNĚ

**Zpevnění svalstva, zdravé držení těla,
úbytek hmotnosti, nárůst svalové hmoty,
zátěž podle věkové kategorie...**

Cvičení 2x týdně
úterý a čtvrtek

14:15 - 15:15 nebo 15:15 - 16:15

zápisné na školní rok 350,-

Informace a přihlášky: Helena Tesařová, tel. 554 211 410

Známá i neznámá výročí

22. 10. 1811 nar. **Ferenc Liszt**, maďarský skladatel, klavírista a dirigent (zemř. 31. 7. 1886) - 200. výročí narození
22. 10. 1906 zemř. **Paul Cézanne**, francouzský malíř (nar. 19. 1. 1839) - 105. výročí úmrtí
23. 10. 1946 zemř. **Ernest Thompson Seton**, kanadský spisovatel a přírodovědec (nar. 14. 8. 1860) - 65. výročí úmrtí
- 24. 10. Den Organizace spojených národů (OSN), výročí vstupu Charty OSN v platnost, slaví se od roku 1945**
24. 10. 1601 zemř. **Tycho Brahe**, dánský astronom a básník (nar. 14. 12. 1546) - 410. výročí úmrtí
25. 10. 1861 nar. **Joža Uprka**, malíř a grafik (zemř. 12. 1. 1940) - 150. výročí narození
25. 10. 1881 nar. **Pablo Picasso**, španělský malíř, grafik a sochař (zemř. 8. 4. 1973) - 130. výročí narození
25. 10. 1976 zemř. **František Křelina**, prozaik (nar. 26. 7. 1903) - 35. výročí úmrtí
25. 10. 1976 zemř. **Raymond Queneau**, francouzský prozaik (nar. 21. 2. 1903) - 35. výročí úmrtí
- 28. 10. Státní svátek ČR - Den vzniku samostatného československého státu v roce 1918**
28. 10. 1466 nar. **Erasmus Desiderius Rotterdamský**, nizozemský humanistický myslitel (zemř. 12. 7. 1536) - 545. výr. nar.
29. 10. 1911 zemř. **Joseph Pulitzer**, americký novinář a vydavatel, zakladatel nadace na podporu amerického umění, literatury a žurnalistiky (nar. 10. 4. 1847) - 100. výročí úmrtí
30. 10. 1871 nar. **Paul Valéry**, francouzský básník a esejist (zemř. 20. 7. 1945) - 140. výročí narození
- 31. 10. Den UNICEF**
31. 10. 1821 nar. **Karel Havlíček Borovský**, básník a žurnalista (zemř. 29. 7. 1856) - 190. výročí narození
2. 11. 1676 zemř. **Adam Václav Míchna z Otradovic**, autor duchovních písní a skladatel (nar. asi 1600) - 335. výročí úmrtí
2. 11. 1906 nar. **Luchino Visconti**, italský režisér (zemř. 17. 3. 1976) - 105. výročí narození
3. 11. 1801 nar. **Karl Baedeker**, německý nakladatel (zemř. 4. 10. 1859) - 210. výročí narození
3. 11. 1926 nar. **Mikuláš Medek**, malíř, grafik, ilustrátor, básník (zemř. 23. 8. 1974) - 85. výročí narození

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Jan Hnilo	Janovice
Kristýna Kouřilová	Rýmařov
Nella Kryrková	Rýmařov

Blahopřejeme

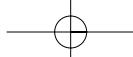
jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Vladimír Toman - Rýmařov	80 let
Emílie Pokorná - Rýmařov	82 let
Miluše Pavelková - Rýmařov	82 let
Ján Viravec - Rýmařov	83 let
Emilie Kubová - Rýmařov	84 let
Hedvika Vaculová - Rýmařov	84 let
Estera Melicherová - Rýmařov	85 let

Rozloučili jsme se

Anna Křenková - Stará Ves	1929
Václav Gajdošík - Horní Město	1931
Antonín Velička - Rýmařov	1942
Pavla Hebláková - Janovice	1954
Josef Šuráň - Ruda	1950

Evidence obyvatel MĚÚ Rýmařov

Městská knihovna

Sudety mizející a znovu objevené

Až do konce října je v Rýmařově možné navštívit hned několik zajímavých výstav. Jedna z nich byla zahájena v pondělí 17. října v Galerii U Stromu poznání v městské knihovně. Výstavní prostor, který se orientuje především na regionální autory, tentokrát nabízí fotografie jednoho z členů sdružení Octopus Romana Panáčka.

Foto: Roman Panáček

Jak v úvodu vernisáže zdůraznil fotograf a pedagog Institutu tvůrčí fotografie na Slezské univerzitě v Opavě Jindřich Štreit, je tato výstava pro Romana Panáčka první samostatnou prezentací. Jeho snímky byly mnohokrát zastoupeny na kolektivních výstavách

sdržení Octopus a v roce 2008 uspořádala stejnojmenná galerie v rýmařovském muzeu expozici pod názvem Halb und Halb, na níž se představil společně s Romanem Karlem. Už tehdy zaujal svými potměšilými krajinami, do nichž vtiskla stopu polozapomenutá lidská přítomnost.

jetku. Po 44 let totalitní moci krajina postupně chátrala, mnohá stavení byla vybydlena, zanikly celé vesnice.“ - tak vystihl autor motivaci svého fotografického cyklu, který vytvořil prastarou technikou, tzv. dírkovou kamerou. Snímky jsou díky tomu neostré, jako by lehce zamlžené, což jim dodává tajemnou atmosféru. I barevnost je někde na přechodu mezi černobílou a barevnou fotografií; záběry tak vytvářejí iluzi vhlédnutí do minulosti, která je vzdálená a snově neskutečná, barevné odstíny jsou však zároveň důkazem, že snímky jsou zcela současné. Soubor Sudetenland vznikl během předjaří a jara 2011 v okolí Rýmařova jako ročníková práce pro opavský Institut tvůrčí fotografie, kde Roman Panáček druhým rokem studuje. Téma zapomínané německé minulosti příhraničí, které se v posledních letech dostává do centra zájmu především mladých tvůrců (rozhlasový dokument Jiřího Slavičinské-

ho, prózy Jaroslava Rudiše nebo filmy Krev zmizelého, Habermannův mlýn či nejnovější Alois Nebel), zpracovává fotograf Roman Panáček s důvěrnou znalostí krajiny svého domova. Zachycuje zplanělá pole s pozůstatky hospodářských strojů, rozpadlá stavení, staroveský kostel nebo takřka zapomenutý edrovický hřbitov. Ten byl shodou okolností letos v létě srovnán se zemí, takže snímek zachycující vstup se dvěma sloupy je jedním z posledních dokladů jeho existence. Fotografie, stejně jako celý soubor, tak stojí na mezí dokumentu a vizuální básně o posledních záblescích zmizelého světa.

ZN

Otevírací doba:

Pondělí	9.00 - 17.00
Úterý	9.00 - 17.00
Středa	zavřeno
Čtvrtek	9.00 - 17.00
Pátek	9.00 - 17.00
Sobota	8.00 - 11.00

Totéž téma a podobný ráz má i aktuální výstava, nesoucí název Sudetenland. Kolekci snímků charakterizuje stejná melancholie, stejný pocit neodvratného konce, k němuž spějí pozůstatky činnosti našich předchůdců v této krajině.

„Po sedm století kultivovali Němci příhraniční krajinu jesenického masivu - bývalé Sudety. Po skončení 2. světové války byli rozhodnutím poválečného uspořádání na základě Benešových dekretů ve velkém vystěhováni. Původní domy, statky a pole získali vesměs různí dobrodruzi a vyhnanci rozličných národnostních menšin, bez hlubších kulturních vazeb k lehce nabytému ma-

Městská knihovna Rýmařov zve na přednášku pana Mgr. Jiřího Karla

v úterý 25.10. 2011 v 17 hodin

Odběhlci, maroděři aneb dezertýři její Císařské Milosti a jiní

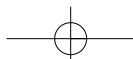
Všechny války od těch nejstarších mají své hrdiny, i ta tiskem z nich bez medailí a řádů, můžeme říci dělníky fronty, ale i ty, kteří z nejrůznějších důvodů zběhli ze strachu, jindy z protestu proti tvrdosti velitelů, ale měně je těch, co odmítli dít bojovat z ideálních důvodů. Pokud měli to smůlu, že byli dopodílni vlastními, vztahovaly se na ně kruté tresty, jež vycházely ze zvykových norem. Marie Terezie však vydala zvláštní patent, který kuzněmno četčinou podělil zběhy či odběhlce i jejich pomocenky škalou různých trestů. Pojďme si o dezertérech povídat.

Městská knihovna Rýmařov a Gymnázium Rýmařov Vás zve na výstavu

Kaleidoskopy
výstava studentských prací
3. - 28. listopadu 2011
Galerie u stromu poznání

Městské muzeum a Galerie Octopus

Mongolsko a Česká republika: Co mají společného?

Mnohem víc, než by se zdálo. Přesvědčit se o tom mohli návštěvníci besedy s Mgr. Evou Vernerovou, která v pondělí 10. října zahájila v rýmařovském muzeu výstavu fotografií s jednoduchým názvem Mongolsko.

Eva Vernerová z Katedry rozvojových studií Univerzity Palackého v Olomouci představila kromě kolekce barevných fotografií také krátký dokumentární film z roku 2010, který vznikl jako součást projektu Cesty české rozvojové spolupráce. Tento projekt, finančně podporovaný Ministerstvem zahraničních věcí ČR, mapuje rozvojové aktivity českých neziskových organizací, sdružení i firem v tzv. prioritních zemích. V roce 2007 vznikl podobný dokument o Srbsku, v roce 2009 o Moldavsku, loni autoři natáčeli v Mongolsku (nyní se připravuje film o Etiopii). Film zobrazuje Mongolsko jako zemi s krásnou přírodou, drsným podnebím a osobitým životním stylem, která v současnosti prochází společenskou krizí.

Půlhodinový dokument z dílny Střediska audiovizuálních služeb letos koluje po České republice, autoři s ním objíždějí školy, pořádají projekce pro veřejnost a zdarma distribuují kopie všem dalším zájemcům. Prostřednictvím filmu seznamují diváky s mongolskou historií, se slavnou říší pod vládou Čingischána, s érou čínské nadvlády i pozdějšího vlivu SSSR, který zanechal na tvářnosti mongolských měst dodnes výraznou stopu. Těžiště dokumentu však spočívá v současnosti Mongolska. „Málokdo si uvědomuje, kolik máme díky minulosti s Mongolskem společného,“ připomněla Eva Vernerová kontakty někdejšího Československa a Mongolska. Rada Čechů a Slováků v Mongolsku pracovala a naopak řada obyvatel Mongolska studovala na našich univerzitách. Díky tomu je možné ještě dnes v Ulánbátaru slyšet češtinu. Podle slov Evy Vernerové si ovšem naše republika po převratu v roce 1989 nechala „ujet vlak“ a kontakty mezi oběma zeměmi se na něko-

Kašmířské kozy

lik let přerušily. Nyní se Česká republika v Mongolsku opět angažuje, především prostřednictvím tzv. rozvojové spolupráce.

Dokument představuje projekty, které se zaměřují na řešení aktuálních problémů mongolské společnosti. Tu v posledních letech postihuje masové stěhování lidí z venkova, nositelů tradičního pasteveckého způsobu života, do měst, hlavně do metropole Ulánbátaru, na jejíž periferii vzniká obrovské chudinské ghetto se všemi důsledky - nezaměstnaností, alkoholismem, ztrátou tradic i životní perspektivy jeho obyvatel. Omezit odliv pastevců z venkova, kteří migrují kvůli náročným životním podmínkám, chtějí české projekty realizující např. vzdělávání předškolních dětí na dálku nebo hloubení studen pro kočovné pastevce. Pomoci přežít venkovanům v extrémním klimatu má mobilní zdravotní středisko. Řešit problémy ulánbátarského předměstí obydlí přistěhovalci se snaží projekty zaměřené na rekva-

lifkaci bývalých pastevců nebo na zásobování periferie pitnou vodou.

Dokument pojednává i o dalších českých projektech, např. o experimentálním výzkumu pěstování zemědělských plodin v mongolském podnebí, o modernizaci tepelné elektrárny či výstavbě masokombinátu a koželužny pro zpracování masa a kůží dodávaných pastevci. Důležitým projektem je zavádění ekologických postupů při těžbě zlata, které se v Mongolsku dobývá zčásti nelegálně a s devastujícími dopady na životní prostředí.

„Rozvojové projekty České republiky by měly pomoci zachovat Mongolsku jeho ducha, protože jen tak může být zemi s budoucností,“ shrnula Eva Vernerová smysl české rozvojové spolupráce v této zemi. Výstava fotografií z Mongolska, zachycující jak ducha a tradice této země, tak jeho dnešní problémy, je k vidění v Galerii Pranýř do konce října. ZN

Satelit má téměř každá rodina

Foto: Eva Vernerová

První návštěvní sezóna v kapli V Lipkách

V letošním roce byl v rámci pravidelných prohlídek poprvé veřejnosti zpřístupněn filiální kostel Navštívení Panny Marie, zvaný kaple V Lipkách. Jedna z nejvýznamnějších historických památek Rýmařovska zaujímá návštěvníky především freskovou výzdobou, která je dílem olomouckého malířského mistra Ferdinanda Nabotha a jeho tovaryše Jan Kryštofa Handkeho.

Kaple V Lipkách byla pro veřejnost slavnostně otevřena 27. května 2011 v rámci me-

zinárodní akce Noc kostelů, která letos proběhla v České republice již potřetí. V následujících měsících, od června do září, byla památka otevřena veřejnosti pravidelně tři dny v týdnu. V letošní sezóně si ji prohlédlo téměř 650 návštěvníků. Kromě obyvatel Rýmařova, z nichž někteří dříve neměli možnost kapli navštívit, se tato památka stala také cílem turistů. Kromě návštěvníků z České republiky zavítalo do kaple několik německých turistů, především dřívějších obyvatel Rýmařo-

Foto: Miloslav Marek

va. Cestu do Lipek si našli ale i návštěvníci z Polska, Francie či Španělska. V období zpřístupnění kaple proběhly také tři koncerty pořádané Městským muzeem Rýmařov. Letošní sezóna byla 13. října uzavřena závěrečným koncertem pěveckého sboru Bernardini Břidličná. V interpretaci tohoto tělesa, které vystupuje na festivalech po celé ČR i v zahraničí, zazněla řada krásných písní, jež byly ještě umocněny

atmosférou samotného místa. Mimo jiné si mohli návštěvníci vychutnat díla Adama Michny z Otradovic, Antonia Vivaldiho, Antonína Dvořáka a dalších. Sbor dirigovala a dvě sólové písně zazpívala Lenka Kawa.

Věříme, že se koncert všem líbil a návštěvníci si při něm či při jiné návštěvě kaple užili její jedinečnou atmosféru. Těšíme se na sezónu následující.

Městské muzeum Rýmařov

Foto: archiv Muzeum Rýmařov

Zámek Janovice by mohl být místem prohlídek

Z větší části nevyužitý a chátrající zámek v Janovicích, předmět dlouholetého restitučního sporu a téma vášnivých debat, se znovu otevřel veřejnosti. První z komentovaných prohlídek se uskutečnila v tentýž okamžik, kdy nynější majitel, Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra ČR, předával zámek do výpůjčky městu Rýmařovu.

O plánované výpůjčce zámku hlasovali zastupitelé na jednání 28. června. Přes pochybnosti o tom, zda bude město schopné rozsáhlou budovu využít a především udržovat v provozuschopném stavu, se zastupitelé nakonec většinou hlasů rozhodli návrh přijmout. Zámek tak město dostalo do bezplatné výpůjčky, čímž ušetří na nájemném za obřadní síň. Tyto prostředky, jak na červnovém zasedání zastupitelstva uvedl starosta Petr Klouda, bude možné investovat do drobných oprav a údržby. Závazek investovat určité prostředky do údržby zámku obsahuje i smlouva o výpůjčce, která zároveň uvádí, že opravy většího rozsahu lze provést jen se souhlasem majitele.

Město tímto krokem získalo především možnost zámek lépe

kontrolovat, větrat a udržovat alespoň v současném stavu. Nabízí se samozřejmě i nová příležitost zpřístupňovat památku veřejnosti. „Zájem občanů zámek navštívit stále je. Lidé se chtějí se podívat dovnitř - i když vlastně nic moc neuvidí,“ konstatuje Zdeněk Kudlák z odboru vnitřních věcí MěÚ Rýmařov. Prohlídky se tudíž budou pořádat, jak ale podotýká, je potřeba vytvořit provozní pravidla.

Návštěvníci například nemohou počítat s volným vstupem do všech zámeckých prostor. Půda i některé pokoje zůstanou nepřístupné - kvůli bezpečnosti. Každá výprava bude mít navíc omezený počet členů, maximálně 40. Toto pravidlo museli respektovat už první letošní návštěvníci zámku, kteří se 5. nebo 6. října zúčastnili komentovaných prohlídek, pořádaných městským muzeem. Oba termíny byly vyprodané a nikdo další se do zámku nedostal.

Komentovaná prohlídka měla návštěvníky seznámit především s bohatou historií zámku a vedla po časové linii od renesance, přes baroko až do současnosti. Průvodkyně Petra Malá posluchače seznámila s významnými

majiteli janovického panství i se všemi stylovými přestavbami a přístavbami, které původní renesanční tvrz proměnily do dnešní podoby. Návštěvníci zámku se mohli seznámit i s někdejší vybavením interiéru, který po druhé světové válce prakticky zmizel neznámo kam. Bezútečně prázdné místnosti, vyzdobené už jen zbytky dřevěného obložení či kazetovými stropy, byly opatřeny zvětšenými fotografiemi z archivu předválečných majitelů zámku Harrachů, které dokumentují vybavení tureckého salónku, kni-

hovny, jídelny, parohového sálu i některých pokojů a síní.

V pořádání prohlídek chce muzeum podle slov ředitelky Lenky Baborovské pokračovat. Pro velký zájem má v plánu uspořádat ještě vstup koncem října a navázat dalšími v letní sezóně příštího roku. Muzeum by chtělo zámek využít i pro výstavy či pro stálou expozici. Komplikací je ovšem fakt, že zámek není z větší části osvětlen - elektrické rozvody jsou v havarijním stavu a vyžadují nákladnou renovaci - a je poměrně složité jej zabezpečit proti vniknutí. ZN

Zámecká kaple

Městské muzeum Rýmařov

Vás srdečně zve na
komentovanou prohlídku
zámku v Janovicích
dne 26. a 27. 10. 2011, vždy od 16:00
(sraz u vstupu do věže zámku)

Změna programu vyhrazena
Vstup na vlastní nebezpečí!

Symbolické vstupné 10 Kč, kapacita každé prohlídky max. 40 osob.

Vstupenky doporučujeme zakoupit předem v laformačním centru při Městském muzeu Rýmařov (nám. Míru 6)

MUZÉUM
RÝMAŘOV

Luděk Adámek: Krása ze střepů

Galerie Octopus otevřela v sobotu 15. října výstavu vitráží a skleněných objektů Ludka Adámka. Autor, který v Rýmařově nevystavuje poprvé, pochází z Uničova, kde od počátku 80. let působil ve Volném sdružení uničovských výtvarníků. Skupina organizovala známé Uničovské parky, výstavy zakazovaného moderního umění

v plenéru. Časem se připojili i výtvarníci z Rýmařova a v půli 80. let založili Klub amatérských výtvarníků. Na počátku devadesátých let se pak oba spolky sloučily do sdružení Octopus. Luděk Adámek ve své tvorbě zpočátku vycházel z inspirace, kterou mu dodávalo prostředí uničovských strojíren, kde pracoval. Zaujal tehdy kromě osobi-

tých obrazů z razítkových barev na vlastnoručním papíru či tvořených svazky propisovaček také drobnými kovovými plastikami ze sítěk, kuliček, kroužků a trubiček, co dílna dala. Později nastoupil riskantní cestu umělce na volné noze, aniž ztratily jeho práce pověstný vtip. Pohyb a hluk města zaměnil za venkov v horách a zvolil azyl v Huzové, kde můžete nalézt jeho ateliér. Pak přišlo dřevo a půvabné figurky námořníků, vojáků, zpěváků a tanečnic. Žádnou oblast tvorby dosud neopustil, včetně kombinované malby, koláže či polychromované plastiky. Později začal vystavovat umělecké předměty, jež vycházejí z obecně mužské potřeby schovat vše, co by se mohlo někdy hodit. Na nádherné věci, od plastických vitráží po nádoby, začal užívat střepů ze skláren, fragmenty mléčného skla, náhodné nálezy rozbitých sklenic či smragdově zelených pivních lahví,

jež pojil kovovými švy. Jindy přetavuje směs různých skel do nových tvarů a barevných kombinací. Na umělecké kompozice přetváří věci běžné, odložené a zapomenuté i jejich zdánlivě překážející zlomky, jež se povahují na prašných dvorcích a čekají na radost svého znovuzrození. Vedle předmětů, jejichž účelem je zkrásnit prostory interiéru, vytváří i věci naprosto praktické, avšak líbezné. Nabízí barevné vitráže do výplní dveří, stolků, běžně použitelné číše, dózy, mísy a další nádoby, které jsou na rozdíl od komerčních výrobků vždy přesvědčivě originálním výtvarným dílkem, stejně jako stínidla lamp připomínající secesi ve stylu amerického skláře Luise Tiffanyho. Jeho chloubou jsou menší i rozměrné abstraktní skleněné plastiky, stojící volně v prostoru či zavěšené v interiéru i exteriéru. Výstava Ludka Adámka je v Galerii Octopus k vidění do konce října. Jiří Karel

Máte doma anděla?

Je tradicí, že Městské muzeum Rýmařov připravuje v prosinci výstavu týkající se vánočního období. Nejinak je tomu i letošního roku, kdy jsme si zvolili námět andělský. Symbolika andělů, mýtických nadpřirozených bytostí, k Vánocím neodmyslitelně patří. Anděl v různé podobě se vyskytuje o Vánocích v téměř každé domácnosti. V letošním roce bychom těmito posly Vánoc rádi zaplnili také

muzeum. Andělů ale není nikdy dost! Proto bychom Vás chtěli na tomto místě poprosit o pomoc. Pokud máte doma anděla, kterého byste byli ochotni po období výstavy (6. - 31. 12.) zapůjčit našemu muzeu, ozvěte se nám co nejdříve!!! Potřebujeme anděly ve všech podobách - papírové, keramické, veselé i smutné, malé i velké, koupené i vlastní výroby... Děkujeme.

Městské muzeum Rýmařov

Foto: archiv Muzeum Rýmařov

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek: 9.00-12.00; 13.00-17.00
Sobota: 9.00-12.00; 13.00-16.00
Neděle: 13.00-16.00

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v říjnu a listopadu

Pondělí	14.00 - 20.00	Úterý	14.00 - 18.00
Středa	14.00 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00			

Vodní aerobik každé pondělí a čtvrtek od 18.45!

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK** každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v roce 2011 (každý lichý týden v úterý):
25. 10., 8. 11., 22. 11., 6. 12., 20. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

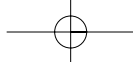
Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejná místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Divadelní 10, Rýmařov

Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov

Potraviný Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Soutěž Marie Kodovské

Markéta Kubíčková: Zloděj

Poručík Kořinek si přitáhl židli blíž ke stolu a pečlivě urovnal papíry, jež na něm ležely. Pak zvedl zrak od stolní desky a pátravě se zadíval do očí mladíka sedícího proti němu. Nemůžte mu být víc než devatenáct, pomyslel si. Chouhlil se za stolem jako hromádka nešťestí, s rameny svěšenými a rukama v klíně. V obličejí byl velmi bledý. Světlá pokožka umocňovala tmavé kruhy pod zapadlými očima, celý se třásl a působil dojmem člověka, který už několik dní nespál, protože mu to svědomí nedovolí.

Poručík zhluboka nasál vzduch výslechové místnosti do plic. Cítil vinu. Lechtala ho na chrčící a páčila v nose. Její nezaměnitelná aroma se vznášelo kolem mladíka jako kouř z cigarety, jehož puch se zažere do oblečení, do každíčkého vlákna, i do kůže a vlasů a je tak těžké se ho zbavit.

Posunul si brýle ke kořenu nosu a vzal do ruky propisku. „Tak, pane Stránský, vy jste se nám přišel k něčemu přiznat. Mluvte, poslouchám vás.“

Chlapec uhnul pohledem a začal si okusovat ret. Nedokázal se poručíkovi dívat do tváře. Vypadala tak přátelsky a vřele. Určitě je to dobrý muž veselé povahy, napadlo ho. Najednou se nemohl přinutit povědět mu pravdu.

„Ale, pane Stránský! Já na to nemám celý den. Vy sám jste za námi přišel, tak mě nenutíte, abych to tu z vás páčil,“ poručík Kořinek začínal být trochu netrpělivý.

Mladík si povzdechl. Nic nenadělá, pro poručíka bylo už stejně pozdě. „Já... já jsem... zloděj,“ vykřikl šeptem, jako by skutečnost, že krade, nemohla být vyslovena nahlas.

Kořinek se rozzářil. „No vidíte, a je to venku! Že to z vás ale lezlo jako z chlupaté deky.“ Mladík tak potěšeně jako poručík rozhodně nevypadal. „A co jste ukradl?“ Tázavě se na chlapce podíval a trpělivě čekal jeho odpověď. Dotazovaný se chouhlil na židli, hlava se mu kývala na hubeném krku, jak se celý třásl. „Já kradu... smích,“ pípl tiše a při posledním slově odevzdaně vydechl.

Poručík vypadal zklamaně. Položil propisku zpátky na stůl a soucitně se na něj usmál. „Jak můžete krást smích?“ nechápal.

Chlapec pokrčil rameny. „Nevím,“ špitl. „Ale od chvíle, co jsem se narodil, se máma neusmála. Ani jednou. Říká, že je to kvůli mně.“

Poručík si smutně povzdechl. „Holt ne každý

z nás dělá rodičům radost. Nejsme všichni vykvetem ctnosti.“

„Vy to nechápete,“ bránil se mladík. „Když mě někdo potká, už se neumí smát.“

Kdyby na poručíkově místě seděl kdokoli jiný, nejspíš by se posměšně uchechtl a věnoval chlapci pár příhodných poznámek typu: to je směšné, jste k smíchu nebo přestává mi být s vámi do smíchu, ale Kořinek se jen lítostně pousmál koutkem úst. „Co po mně chcete?“

Další zoufalé pokrčení ramen. „Kradu smích ostatním, ale sám se smát neumím,“ hlesl a po bílé tváři stekla slza. „Už nevím, co dělat. Chtěl jsem si vzít život, ale kromě toho, že jsem zloděj, jsem také zbabělec.“ Jeho hlas se třásl, jak se třásl celé jeho tělo. Upřel na poručíka prosebný pohled, oči se leskly slzami. „Zavřete mě někam,“ žadonil. „Někam, kde nebudu brát lidem smích.“

Poručík si nevěděl rady. Chlapce litoval a rád by mu pomohl, ale byl si vědom toho, že nemůže nikoho zatknout za takové podezření.

„Vyhledejte odbornou pomoc,“ poradil mu. „Tady jste špatně. Takovéhle případy my neřešíme.“ Mladík odevzdaně pokýval hlavou.

„Můžete jít.“

Pan Stránský se zvedl ze židle a pomalu odcházel. Ve dveřích se ještě ohlédl. Poručík Kořinek ve výrazu jeho tváře spatřil bezbřehé zoufalství.

Musel vědět, že mu nepomůže, utěšoval se, když ho vyprávěl ven.

„Tak jak?“ ptal se rozložitý kapitán policejní stanice Markvart, jen co se poručík objevil ve dveřích jeho kanceláře. Seděl za dubovým stolem a nedbale pročítal policejní spisy.

„Pustil jsem ho.“

Malá prasečí očka se odpoutala od zpráv vyšetřovatelů a důkazních materiálů a zabodla se do poručíkovy laskavého obličeje. Kapitán nadzvedl husté obočí v mírném překvapení. „Chtěl se k něčemu doznat, ne?“

Kořinek přikývl. „Ten

kluk nejspíš potřebuje pomoc psychologa.“

„Vypadal na feťáka,“ zhodnotil Markvart pana Stránského znaleckým a zkušeným okem kapitána. Pak vstal, shrábl složky na svém stole a neuspořádaně je založil do police.

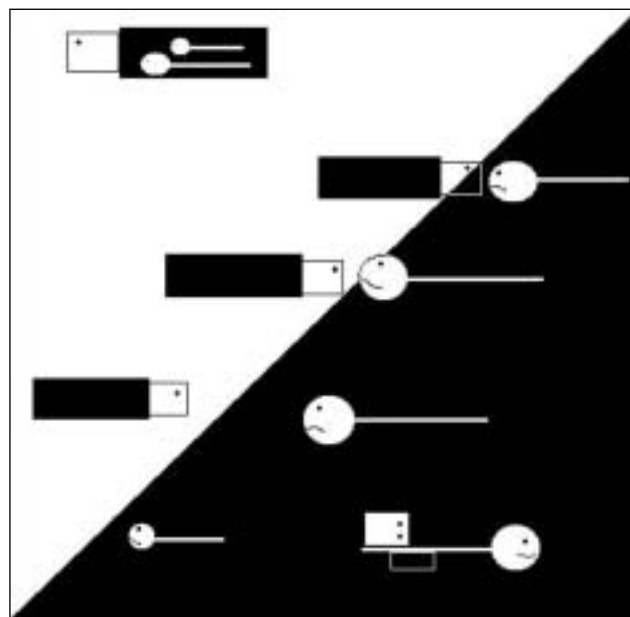
Poručík tu možnost připustil pokýváním hlavy. „Přišel se udat, že krade smích.“ Teď, když to vyslovil nahlas, přišlo mu to trochu směšné.

Kapitánovi to přišlo směšné velice, protože se rozřehotal, až se jeho vyvalené břicho rozpumpovalo a v pravidelných rytmech se střídavě ocitalo jednou na úrovni prsou, podruhé zas někde u kolen. Smál se, až mu vytryskly slzy. Pak se vybelhal ze své kanceláře a zavolal na nadporučíka Bertrama: „Pojď sem, Borisi, to si musíš poslechnout!“ Přes jeho úporný dávný smích mu bylo špatně rozumět, ale vysoká postava nadporučíka Bertrama se v mžiku objevila ve dveřích.

„Ano, kapitáne?“

„Tady poručík řešil závažný případ. Jeden feťák se mu přiznal, že krade smích!“ Boris se hlasitě rozesmál a konejšivě přitom plácal Kořinka po rameni. Ti dva se spolu smáli, až se za břicho popadali.

Jen poručík Kořinek se nesmál. Nemohl. Stál tam s kamenným výrazem na bledé tváři. Rád by se bavil s nimi, ale s překvapením a hrůzou si uvědomil, že neví, jak se to dělá.

Marta Gärtnerová: Komiks 3

Jazzclub

Claire Michael Quartet: Jazz s příchuť

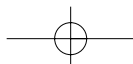
Jazzclub SVC Rýmařov zahájil 14. října podzimní sezónu koncertem francouzského kvarteta, v jehož čele stojí zpěvačka, saxofonistka a flétnistka Claire Michael. Čtveřice patří už řadu let ke stálým pařížské jazzové scéně se v Rýmařově zastavila

během svého českého turné, při němž sjezdila celou republiku. Rýmařovský Jazzclub nabízí neohrané, ale ve svém žánru nepřehlédnutelné hudební projekty; tentokrát pozval na pódium jazzové těleso, jež si za léta své existence stačilo udělat renomé do

slova po celém světě. Claire Michael Quartet koncertoval v Evropě, Latinské Americe i Asii a ani do České republiky nepříjel letos poprvé. Podzimní tour po českých krajích je přitom zavedla od Českého Těšína přes Ostravu a Opavu až do Teplic

a Kladna, nevyjímaje samozřejmě ani Brno a Prahu.

Hudba, kterou kvartet publiku servíruje, vychází z fusion jazzu a spojuje prvky bebopu s latinoamerickou hudbou, world music i moderními postupy včetně elektronických experimentů.

V sestavě nástrojů je tak vedle dechových instrumentů, baskytary, kláves a bicích i počítač a nejrůznější perkuse, mezi nimi cajón, ozvučená dřevěná bedýnka, na níž si bubeník Thierry Le Gall vystříhl strhující sólo.

Stejně strhující účinek měly ovšem i výkony ostatních členů kvartetu, pianisty Jeana-Michela Valleta, baskytaristy Patricka Chartola, který chvílemi rychlostí svých prstů vyrážel dech, a samo-

zřejmě frontmanky Claire Michael. Ta předvedla během večera celý arzenál dechových nástrojů, několik saxofonů i příčnou flétnu, a ukázala, že má i podmanivý hlas. Charismatická hudebnice s vizáží malé čarodějky se svou angličtinou se silným francouzským akcentem ujala i role průvodkyně koncertem.

Dvouhodinové vystoupení kvartetu mělo proměnlivou dynamiku. Skladby první půlky střídaly

tempo od pomalé melancholie po svižný taneční rytmus s ozvukem brazilského karnevalu a nechyběly ani improvizací sólové party pro jednotlivé nástroje. Ve druhé půlce kvartet poněkud zvolnil, ale o to víc prostoru dával elektronickým sekvencím, byl v množství spíše malém. Claire Michael Quartet zkrátka ochucuje svůj sound kořením různého druhu, dává ale pozor, aby se mu kořen-

ka nezvrhla a zvuk neuhnul z jazzových kolejí.

Další koncert, který má Jazzclub tento podzim na programu, naopak od jazzu uhne poměrně dost. V předsváteční čtvrtek 27. října se bude konat koncert známé ostravské reggae kapely Sultan Soliman, kterou doplní domácí We Play Aparat a zdomácnělý Svátý Jidáš z nedalekého Bratrušova. *ZN*

Thierry Le Gall hraje na cajón

Připomínáme si

Tycho Brahe

Většina z nás zná ještě ze školních lavic jméno Tycho Brahe (většinou nesprávně uváděno Tycho de Brahe) a asi nám nejspíše utkvěly v paměti nikoli obdivuhodné výsledky astronomických pozorování nositele tohoto jména, ale spíše historiky o jeho smrti způsobené údajně prasknutím močového měchýře. Mělo se to stát tak, že při hostině u Petra Voka z Rožmberka ze společenských důvodů nemohl Brahe vstát od hostiny dříve než císař Rudolf II., a došlo tak k nehodě, na jejíž následky Brahe po jedenácti dnech v bolestech zemřel. Lékaři však říkají, že něco takového není možné, a na základě výzkumu ostatků Tycha Braheho dospěli k závěru, že zemřel v roce 1601 buď na ledvinovou chorobu nebo následkem svých experimentů s rtutí, nicméně ve hře je i domněnka, že mohl být otráven. Vrahem by v tom případě musel být někdo, kdo měl přístup jak do jeho laboratoře, tak do jeho domácnosti. Motiv by podle různých spekulací mohl mít i jeho spolupracovník a pokračovatel Jan Kepler, který nechtěl pracovat na Brahových astronomických tabulkách, ale

na vlastních projektech. Na pražském hradě ovšem nebylo zvykem trávit a zdá se být nepravděpodobné, že by travičem mohl být Kepler. Tycho Brahe měl však nepřátele ještě z dob svých rytířských soubojů, kdy přišel o špičku nosu a musel uprchnout z Dánska. Na předvánočním večírku v roce 1566 se dostal do sporu s dánským šlechticem (údajně vzdáleným bratrancem), spor vyvrcholil výzvou na souboj. Při souboji přišel Brahe o horní část ušního boltce a půlku nosu. Nechal si zhotovit nosní protézu ze slitiny stříbra a zla-

ta a přetíral si ji tělovou barvou. **Tycho Brahe**, původním jménem **Tyge Ottesen Brahe** (1548-1601), význačný dánský astronom, astrolog a alchymista, je považován za nejlepšího a nejpřesnějšího pozorovatele hvězdné oblohy bez dalekohledu (první, třikrát zvětšující dalekohled sestrojil teprve koncem roku 1609 italský učenec Galileo Galilei). Tycho byl potomkem starého šlechtického rodu, studoval filosofii a rétoriku v Kodani, poté práva v Lipsku. V roce 1565 zdědil značné jmění a začal se věnovat svým koníčkům - alchymii, ale především astronomii. 11. listopadu 1572 pozoroval (a popsal ve spise *O nově hvězdě*) výbuch supernovy v souhvězdí Cassiopeia. Na dánském králem darovaných observatořích na ostrově Hven pracoval přes dvacet let. V roce 1597 se nepohodl s novým králem Kristiánem IV., nějaký čas cestoval po Evropě, v roce 1599 byl Rudolfem II. na radu Tadeáše Hájka z Hájku pozván do Prahy a působil zde jako císařský astrolog. Postavil novou observatoř v Benátkách nad Jizerou, kde mu později posled-

ních několik měsíců života dělal asistenta Jan Kepler.

Aby byla jeho pozorování co nejpřesnější, soustředil se Brahe na konstrukci a výrobu nových přesných astronomických přístrojů. Měřením dokázal, že komety se nacházejí vně měsíční dráhy a vytvořil originální kosmologickou teorii, podle níž je sice Země středem vesmíru, ale kolem ní obíhá jen Slunce a Měsíc. Ostatní planety obíhají kolem Slunce. Byl to jakýsi kompromis mezi geocentrickou teorií řeckého učence Ptolemaia (asi 85-165) a heliocentrickou teorií Mikuláše Kopernika (1473-1543). Na základě Brahových pozorování (především pohybu Marsu) mohl o několik let později Jan Kepler formulovat své slavné zákony o oběhu planet; výsledky publikoval v roce 1609 v práci *Astronomia Nova*.

Tycho Brahe ve své astrologické praxi prosazoval myšlenku, že postavení nebeských těles pozemské události ovlivňuje, nikoliv předurčuje.

Na Brahovu počest byl pojmenován měsíční kráter Tycho.

M. Marek

Organizace a spolky

Azylový dům Rýmařov: Prosím, vstupte bez obav!

Motto: „Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, byl jsem nahý, a oblékli jste mne, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.“ Bible (Matouš 25, 35-36)

V úterý 11. října zorganizovala Slezská diakonie Den otevřených dveří. Volným vstupem do azylového domu na ulici 8. května 36 umožnila veřejnosti nahlédnout do prostor, ke kterým někteří možná chovají nedůvěru.

„Slezská diakonie převzala od města azylový dům v Rýmařově 1. ledna 2010. Našimi klienty jsou muži, kteří z jakéhokoliv důvodu ztratili bydlení. Jedná se zejména o ty, kteří se vracejí z výkonu trestu, přišli o byt z důvodu neplacení nájmu či se dostali do dluhové pastí. Důvody zadluženosti bývají různé. Zpravidla se jedná o závislost na alkoholu, hracích automatech a podobně. Poskytujeme jim pomoc při vyřizování nezbytných dokladů, většinou je nemají. Dále mají možnost si vyprat, samozřejmě mohou přespat nebo si uvařit. Pobyt v azylovém domě s sebou nese ale i povinnosti. Každý odchod a příchod se musí hlásit, je zde přísný zákaz požívání alkoholických nápojů. V azylovém domě pracují tři zaměstnanci a centrálu máme v Bruntále,“ přiblížil fungování azylového domu zaměstnanec Vlastislav Korytar.

Kapacita azylového domu není velká; vzhledem k rostoucímu zájmu byla od letošního září z původních devíti navýšena na třináct míst. To umožnilo téměř okamžitě přijmout další dva uchazeče. Rozhodující pro přijetí klienta je datum jeho přihlášení. Přednost mají zájemci vracející se z výkonu trestu nebo ze sociálního ústavu, podmínkou je, že patří do spádové oblasti Rýmařovska.

„Klienti se nám většinou hlásí sami, jen v některých případech je k nám nasměruje odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Rýmařov. Uchazeči o místo

musí mít bezpodmínečně vyřízeno lékařské potvrzení, bez něj nelze nikoho do azylového domu přijmout. Ti, co již mají vše potřebné k přijetí, podepisují smlouvu na šest měsíců, v případě, že spolupracují, může se smlouva prodloužit na další půlrok. Máme klienty, kteří jsou tady i déle, protože se již nemohou zařadit do pracovního procesu ani jít do dalšího zařízení, např. důchodci. Na vyřízení domova důchodců potřebují finanční zajištění, a ti, kteří pobývají u nás, mají jen sociální dávky,“ doplnil Vlastislav Korytar.

V současné době čekají na zařazení do azylového domu další dva uchazeči. Po splnění všech náležitostí a jejich přijetí bude kapacita zařízení naplněna. S klesajícími venkovními teplotami se zájem o umístění v „azylláku“ zvyšuje. V pořadníku je dalších deset uchazečů. Na otázku, s jakým úspěchem se daří pracovníkům azylového domu klienty navracet do běžného života, Vlastislav Korytar odpovídá: „Doposud se nám podařilo všechny klienty vrátit zpátky do běžného života, zařadit je do pracovního procesu. Ale po několika měsících se opět dostali na scestí. Pokud vyjádřím úspěšnost v procentech, jde o 20 - 25 % těch, kteří už u nás nemusí hledat přístřeší.“

Na navyšování kapacity už nejsou peníze a město Rýmařov ani Slezská diakonie o něčem podobném neuvažuje. Zaměstnancům se podařilo z devíti míst rozšířit azylový dům na třináct, výhledově by bylo možné vybudovat dalších šest míst v prostoru půdy, ale to už je otázka finančních prostředků, které Slezská diakonie nemá. Jednalo by se podle odhadu asi

o 200 tisíc korun.

Azylový dům dobře spolupracuje s městem Rýmařov a Vlastislav Korytar vyjádřil velké díky za to, že byla provedena oprava havarijního stavu střechy, kterou zatékalo. Ve spolupráci s městem došlo také k výměně vstupních dveří, které se již téměř nedaly otevírat. Také samotní klienti azylového domu se podílejí na nejrůznějších pracích svépomocí, ať jde o malování, terénní úpravy kolem domu, odhazování sněhu, sečení trávy, drobné opravy v domě nebo praní a žehlení prádla. „Na to, že tady fungujeme teprve rok a tři čtvrtě pod hlavičkou Slezské diakonie, musím říct, že nám město opravdu velmi pomohlo. Pomáhají nám i zdejší firmy coby sponzoři. Vzhledem k tomu, že se v azylovém domě nevaří, přivítali jsme například nápad pana Podlase, který nabídl, že bude pro klienty azylového domu poskytovat po 14. hodině obědy za symbolickou cenu. A opravdu to funguje ke spokojenosti všech a téměř 70 % klientů tuto nabídku s povděkem přijalo,“ doplnil Vlastislav Korytar.

Klienti azylového domu se pravidelně setkávají na společných komunitách, kde se dovědí od pracovníků požadavky, které budou na ně kladeny. Chlapi si vyříkají mezi sebou, co jim vadí nebo co by se mohlo v rámci ubytování zlepšit. Pracovníci se pak snaží připomínky akceptovat. Podle pana Korytara i tady mnohdy působí „ponorková nemoc“ a její důsledky se musí okamžitě řešit, aby nedocházelo k nedorozuměním nebo atakům mezi klienty, kteří jsou ubytováni ve dvoulůžkových a třílůžkových pokojích.

„Mnoho občanů z Rýmařova, dokonce i někteří úředníci z města, mají zkreslené představy o tom, že se tady naši klienti válí v botách na kavalci, nic nedělají a jen chodí žebrať před potravinové řetězce. Dokonce jsem slyšela i takový názor, že by dotyčný člověk nepřekročil práh azylového domu, aby náhodou do 'něčeho' nešlápnul. Opak je ale pravdou. Všude vládne čistota a pořádek, sami se můžete přesvědčit,“ doplňuje svého kolegu s rozhodností další pracovníce azylového domu Renata Karlová. O pravdivosti jejích slov se přesvědčili všichni, kdo během Dne

otevřených dveří azylový dům navštívili. Vše pečlivě uklizeno, pokoje útulné a skromně vybavené, tu a tam je dokonce televize, postele vzorně ustlané, vyžehlené prádlo úhledně srovnané v prádelním koši. Ani náznak toho, že by tady bydleli „bezdomovci“. „Sledujeme, jestli se náhodou naši klienti neobjeví před prodejnou s úmyslem 'vyžebrať' nějakou korunu či proviant. Ještě se nám nestalo, abychom někoho od nás na takových místech zahlédli,“ doplňuje paní Karlová.

Azylový dům se snaží zajistit klientům i oslavu významných svátků, např. Vánoc. Daří se to, a vděčnost těchto lidí nezná hranic. I někteří tvrdí chlapi uronili slzu, protože Vánoce slavili naposledy před šestnácti lety.

A co ženy? napadne jistě každého, komu není život lidí na ulici lhostejný. Pan Korytar vysvětluje, že nejbližší azylový dům pro ženy je v Bruntále. Na schůzce komunitního plánování, organizovaného sociálním odborem MěÚ Rýmařov, kterého se sám účastní, zaznělo, že odpovídajících bytů pro ženy je v Rýmařově dostatek a z jejich strany není o azylový dům zájem. V minulosti byl rýmařovský „azyllák“ rozdělen na ženskou a mužskou část.

A jak vidí pracovníci budoucnost azylového domu? Renata Karlová říká: „Velmi pozitivně. Podařilo se nám rozšířit jej o čtyři místa, teď záleží na tom, zda někdo ze sponzorů bude slyšet na jeho další půdní rozšíření. Všechno je dnes otázkou financí. A co je lepší? Když někde za vámi ve frontě bude stát bezdomovec s krabicovým vínem a bude nesnesitelně zapáchat, nebo když ten samý člověk z azylového domu bude čistý, upravený a voňavý? To mně jednou říká moje známá: Kdo to stál tenkrát vedle tebe za štramáka? A já odpovídá: Náš klient. A ona se podivila ještě víc: Ten nažehlený lázeňský švihák byl váš klient?“

Každý z nás se ze dne na den, z hodiny na hodinu může ocitnout „na dně“ a jeho příští domov může nést název azylový dům. Dny otevřených dveří mohou přichozím otevřít oči a změnit negativní vnímání lidí zde ubytovaných. Přesvědčit je, že je možné vstoupit bez obav.

JiKo

Týden poznání v Diakonii ČCE

Motto: Kdo z lidí je nejmenší, ne-li člověk nemohoucí, který není schopen se sám o sebe postarat? Kdo z lidí více touží po návštěvě bližního, ne-li člověk uvězněný ve své nemoci? Kdo z poutníků více potřebuje, aby se ho někdo ujal, ne-li člověk na cestě ke smrti? Mgr. Zdeňka Sedláčková

Diakonie Českobratrské církve evangelické, středisko v Rýmařově, připravila pro veřejnost od 10. do 14. října Týden otevřených dveří.

Zájemci měli možnost se seznámit nejen s prací zaměstnanců střediska, ale rovněž využít nabídku bezplatného měření krevního tlaku, seznámit se s činnostmi a službami, jež Diakonie svým klientům nabízí, nahlédnout do prostor domů s pečovatelskou službou na třídě Hrdinů a na Revoluční ulici, prohlédnout si prostory chráněných bytů na Lidické ulici či terapeutickou dílnu na Divadelní ulici v Rýmařově nebo navštívit Domov odpočinku ve stáří v Dolní Moravici. „Diakonie Českobratrské církve evangelické v Rýmařově je členem Asociace poskytovatelů sociálních služeb a Týden otevřených dveří je v rámci této asociace pořádán třetím rokem. V letošním roce bylo cílem přiblížit veřejnosti zejména kvalitu poskytovaných služeb, aby činnost našeho střediska ještě více pronikla do povědomí občanů města Rýmařova a jeho místních částí. Naším úkolem bylo přiblížit lidem v maximální možné míře spektrum poskytovaných služeb a seznámit je s konkrétními obory naší činnosti,“ sdělila k Týdnu otevřených dveří vedoucí pečovatelské služby a osobní asistence Marcela Maňurová.

Posláním střediska Diakonie ČCE Rýmařov je provázet a podporovat člověka znevýhodněného stářím, mentálním či tělesným postižením a pomáhat mu dosáhnout

stavu tělesného, duševního a sociálního zdraví, pohody a souladu s prostředím, v němž žije.

„Podporujeme soběstačnost člověka. Naše péče je založena na křesťanské lásce, úctě k jedinečnosti a lidské důstojnosti každého člověka a na vzájemném oboustranném respektu. Snažíme se poskytovat co nejvyšší sociální služby a tím přispívat ke zlepšení života těch, kterým pomáháme,“ doplnila dále Marcela Maňurová.

V současné době poskytují Diakonie ČCE sedm typů registrovaných služeb - pečovatelskou službu, osobní asistenci, týdenní stacionář, domov odpočinku ve stáří, domov odpočinku ve stáří se zvláštním režimem, sociálně terapeutickou dílnu a ošetrovatelskou péči, která je poskytována jako nestátní zdravotnické zařízení. Diakonie jako křesťanská organizace také usiluje o zajištění duchovních potřeb svých klientů. Zájemci, kteří navštívili v Týdnu otevřených dveří jeden ze tří domů s pečovatelskou službou, Domov odpočinku ve stáří v Dolní Moravici či základnu Diakonie na třídě Hrdinů 48, měli možnost získat podrobné informace týkající se všech sedmi registrovaných služeb. Zazněly také informace o zajímavých aktivitách, které Diakonie pro své uživatele každoročně připravuje. Jen v loňském roce se její klienti zúčastnili několika podnětných akcí, které jim zpestřily život v domech s pečovatelskou službou.

V lednu proběhl výroční ples střediska a jeho výtěžek byl použit na zakoupení výtvarných pomůcek do sociálně terapeutické dílny. V únoru se zúčastnili senioři a zaměstnanci putovní výstavy Zmizelí sousedé, na které se podílely Gymnázium Rýmařov a Židovské muzeum Praha. Středisko se rovněž prezentovalo na Veletrhu zdraví a sociálních služeb v Rýmařově, uspořádalo tradiční multigenerační setkání v předvánoční době, oslavu Dne matek, několik seniorských setkání s dětmi ze základní umělecké školy, z mateřských a základních škol. Nejen uživatelům střediska je každé sudé úterý od 13 hodin otevřena Kavárnička pro seniory na třídě Hrdinů, na kterou se mohou zájemci nechat odvézt autem.

„V loňském roce jsme mohli díky laskavé finanční pomoci Ministerstva zdravotnictví České republiky a Nadaci OKD vyměnit zastaralá a opotřebovaná mechanická lůžka za elektrická a také zakoupit čtyři antidekubitní matrace. Jsou určeny pro naše imobilní uživatele a používají se jako prevence proti proleženinám a také při jejich léčení,“ doplnila Marcela Maňurová. Diakonie ČCE nabízí také služby v oblasti suché pedikúry, masáže, muzikoterapie, ergoterapie a v poslední době také canisterapie. Připomeňme si nejdůležitější služby Diakonie ČCE Rýmařov a cílovou skupinu, které jsou určeny:

Pečovatelská služba

Posláním je umožnit seniorům

a zdravotně postiženým lidem zůstat co nejdéle v jejich přirozeném prostředí. Cílovou skupinu tvoří osoby s chronickým onemocněním tělesným či duševním, s kombinovaným postižením, se zdravotním postižením a senioři.

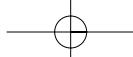
Osobní asistence

Cílem je ulehčit rodinným příslušníkům péči o člena rodiny s postižením, přispět ke kompenzaci ztráty dovedností a schopností uživatele způsobené zdravotním postižením, věkem nebo chronickým onemocněním, umožnit člověku v obtížné sociální situaci žít v důstojných podmínkách a podporovat rozvoj samostatnosti a aktivního řešení nepříznivé sociální situace. Služba je určena osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby, zejména seniorům, osobám s chronickým onemocněním, s chronickým duševním onemocněním nebo s mentálním postižením. Služba obsahuje každodenní pomoc při zvládnání péče o vlastní osobu, při osobní hygieně, při zajištění stravy a chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Ošetrovatelská péče

Forma zdravotní péče poskyto-

vaná klientovi v domácím prostředí na podkladě indikace praktického lékaře nebo ošetřujícího lékaře v nemocnici; tuto odbornou péči poskytují zdravotní sestry. Cílovou skupinu tvoří lidé po hospitalizaci, dlouhodobě a chronicky nemocní a lidé v terminálním stadiu života.

Sociálně terapeutická dílna

Dílna podporuje uživatele v co nejsamostatnějším životě v běžném sociálním prostředí a při rozvoji pracovních, sociálních a motorických schopností vedoucích ke zvýšení šance k nalezení uplatnění na volném trhu

práce nebo v odpovídající smysluplné činnosti. Sociálně terapeutická dílna je určena pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením. Služba obsahuje i pomoc při osobní hygieně, poskytnutí stravy a pitného režimu, nácvik dovedností pro zvládnání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, podporu vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností.

Domov pro seniory

Domov pro seniory poskytuje zázemí, komplexní sociální péči,

pocit bezpečí a důstojnosti seniorům ve věku nad 65 let, kteří nemohou svou sociální a zdravotní situaci řešit vlastními silami, za pomoci rodinných příslušníků či jiných služeb.

Domov pro seniory se zvláštním režimem

Domov se zvláštním režimem poskytuje zázemí, komplexní sociální péči, pocit bezpečí a důstojnosti seniorům ve věku nad 65 let trpícím Alzheimerovou demencí a ostatními typy demence, kteří mají v důsledku onemocnění sníženou soběstačnost a nemohou svou sociální

a zdravotní situaci řešit vlastními silami, za pomoci rodinných příslušníků či jiných služeb.

Týdenní stacionář

Týdenní stacionář poskytuje pobytové služby osobám se zdravotním postižením, seniorům a seniorům s Alzheimerovou chorobou či demencí, o které v domácnosti pečuje osoba blízká. Pečující rodině je vytvořen prostor pro odpočinek a regeneraci sil, aby nedošlo k její sociální izolaci. Pobytové služby se poskytují seniorům, kteří mají sníženou soběstačnost a vyžadují pravidelnou pomoc jiné osoby. *JiKo*

Sociální asistence pomáhá rodinám

Rodina, rodinná politika, krize rodiny, proměna rodinných rolí atd., to vše jsou slova, která často slyšíme z médií, z úst politiků a vědců. Rodina i dnes plní řadu biologických, ekonomických, sociálních a psychologických funkcí. Podporuje rozvoj dítěte, poskytuje mu řadu podnětů, jistotu a bezpečí. Má vliv na jeho sebepojetí a sebevědomí, učí jej základním sociálním rolím.

Ne vždy je ovšem rodina schopna nebo ochotna tyto funkce plnit. Ne každý dokáže předat svým dětem to, co do života potřebují, co od

nich společnost očekává. Ne každý má to štěstí, že má fungující rodinu, která je mu oporou v dobách, kdy se dostane do nesnáží. Služba Sociální asistence Krnov, Rýmařov, zřizovaná Slezskou diakonií, nabízí pomocnou ruku rodinám, které to potřebují.

Posláním sociální asistence je podporovat rodiny v nepříznivé sociální situaci ohrožující výchovu a vývoj dětí tak, aby děti mohly vyrůstat se svými rodiči a sourozenci v prostředí domova. Pracovníci sociální asistence navštěvují rodiny v jejich přirozeném

prostředí, v domácnostech, a spolu s nimi pracují na řešení problémů a získávání nových dovedností.

Služba je poskytována rodinám s dětmi ve věku do 18 let z mikroregionu Rýmařovska a Krnovska (včetně Albrechticka a Osoblažska). Tyto rodiny se často potýkají s obtížemi v oblastech výchovy a vzdělávání dětí, hospodaření a rodinného rozpočtu, bydlení a vedení domácnosti nebo v komunikaci s úřady. V rámci spolupráce se službou sociální asistence je rodinám nabízena podpora v nácviku zvládnání každodenní péče o děti, domácnost, rodinné hospodaření, jednání s úřady, školou, školkou, zařízením ústavní výchovy, soudy, policií, komunikace se sousedy, rodinou, blízkými. Podpora může být rodině poskytována také např. při vyjednávání o dávkách, hledání vhodného bydlení, zaměstnání, při hledání

a docházení do školy, školky či zájmových aktivit pro děti, k lékařům, při doučování a výchovně-vzdělávacích činnostech s dětmi, při vyhledávání informací ad.

Terénní práce, tedy návštěvy domácností, probíhají na základě domluvy s rodinou, obvykle dvakrát až třikrát, minimálně však jednou za týden. Veškeré služby jsou poskytovány zdarma. Doba poskytování služby je určena na pondělí až pátek od 8 do 16 hodin.

Kontakt:

SOCIÁLNÍ ASISTENCE Krnov, Rýmařov; Julia Sedláka 14; 795 01 Rýmařov

Tel.: 734 439 347, 734 427 269

Kontaktní osoby: Mgr. Katrin Surovková, Hana Lhotská

email: soc.as@sdk.cz, web: slezskadiakonie.cz Foto a text:

Sociální asistence Krnov, Rýmařov

PINGPONG V ČAJCE !

PŘÁTELSKÝ TURNÁJEK

HRAJE SE

V PÁTEK 21. 10. od 17 hodin

Výhra je jasná!

Muzikantská čajovna

Sokolovská 30, Rýmařov

SK Torpédo o.s. pořádá

!!! 2 HODINY ZUMBY PLNÉ HUDBY, TANCE A SKVĚLÉ ZÁBAVY !!!

+ PŘEKVAPENÍ : TANEC S DUCHY

29. ŘÍJNA 2011 v tělocvičně na 1. máje od 16:00-18:00 hodin

SNÍŽENÁ CENA SE VSTUPEM V SUPER KOSTÝMU ©

více na www.sktorpedo.cz

už se na vás těším LUCKA

SK Torpédo o.s. pořádá

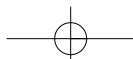
ZUMBA S LUCKOU

KAŽDOU SOBOTU OD 1. ŘÍJNA

V TĚLOCVIČNĚ NA 1. MÁJE (U JÍDELNY)

OD 17:00- 18:15 HOD.

VÍCE NA WWW.SKTORPEDO.CZ

Z okolních obcí a měst

Nový školní rok ve Staré Vsi

Malotřídní školička ve Staré Vsi odstartovala svůj další školní rok a pro padesátku dětí v mateřské a základní škole i jejich rodiče připravila spoustu zajímavých novinek.

Nevšední atraktivitou v mateřince se stala každotýdenní lekce a-

nistherapie, kdy děti společně s asistenční fenou Tisou a její trenérkou Vladkou Dudkovou provádějí zdravotní cvičení i relaxaci. Pro zkvalitnění přípravy budoucích školáčků byl nachystán projekt Předškolák. Děti navštěvují dvakrát měsíčně běžné vyučovací

hodiny svých starších kamarádů v základní škole a učí se společně s nimi. Zatím zvládly hodiny hudební výchovy a prvouky, teď je na programu dokonce matematika. Od projektu Předškolák si učitelé ze Staré Vsi slibují lepší adaptaci dětí na nové prostředí, zafixování některých návyků, které později usnadní novým žákům vstup do první třídy.

Dále pokračuje výuka angličtiny formou hry pro nejmenší a nově byl zřízen hudební kroužek spojený s hrou na zobcové flétny a netradiční nástroje.

A co je nového v základní škole? Žáci začali intenzivně využívat novou učebnu výpočetní techniky s interaktivní tabulí, která byla vybudována z finančních prostředků EU v Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Na výuku cizích jazyků v mateřince plynule navazují další hodiny angličtiny, tentokrát v podobě nepovinného předmětu. Snažíme se o nenásilnou, hravou formu učení, spoje-

nou s netradičními aktivitami, dramatizací a komplexním pojetím. Pro velký úspěch byl rozšířen kroužek muzicírování, hry na flétnu a kytaru, který vede nově příchozí učitelka Mgr. Miroslava Štěpánová. Tradičně výborné aktivity připravuje i školní družina a sportovní kroužek.

Všechny naše děti jsou zapojeny do ekologických a školních komunitních projektů, otevřených i pro veřejnost. Zdárně pokračujeme v budování školní zahrady s cyklohřištěm pro nejmenší a zahájili jsme činnost výtvarného klubu s programem Cesta za řemeslem. Právě pronikáme do tajů tkaní látek a batikování. Před Vánocemi nás navštíví mladá výtvarnice Hana Křišová a naučí nás vyrábět šperk z Fimo hmoty. Současně připravujeme vybavení pro keramickou dílnu, jejíž činnost pod vedením Lenky Srovnalové odstartuje v listopadu. Nechcete se přijít podívat?

Foto a text: Eva Staňková

Tvrdkov kolaudoval dětské hřiště

V sobotu 1. října se uskutečnila slíbená kolaudace dětského hřiště ve Tvrdkově. Slavnostního aktu se

Život má mít hloubku

zúčastnili zástupci Obecního úřadu Tvrdkov, zástupce zhotovitele stavby Ing. Antonín Růžička, ženy z občanského sdružení Přátelé Tvrdkovska a především 35 dětí, které se nemohly dočkat okamžiku, kdy budou moci všechny atrakce pořádně vyzkoušet.

Starosta obce Jan Žédek přednesl přivítací projev, v němž poděkoval všem zúčastněným, kteří se projektu pro mládež „Pohybem, zába-

vou proti nudě, obezitě a drogám“ podíleli. Konečně přestříhl páska a mohlo začít dětské hemžení a radování. Po soutěžích a řádném vydávání se vydali děti i dospělí pouštět draky, a děti tak prožily opravdu pěkný den. Občanské sdružení Přátelé Tvrdkovska zajistilo pěkná trička, která dětem budou akcí připomínat. Samozřejmě bylo i občerstvení a sladkosti. A nejen děti měly pěkný den. Zastupitel Jiří Novák griloval kuřecí steaky a klobásy, takže ani dospělí nepřišli zkrátka. Všichni se dobře bavili, vřdyt na radující se děti je nesmírně krásný pohled. Ještě jednou proto chceme poděkovat Nadaci OKD, bez jejíhož finančního příspěví by obec areál hřiště nemohla vybudovat.

Foto a text: Alena Číková

Hasiči v Ryžovišti obnovili další kříž

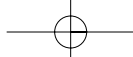
Od 13. do 17. století leželo Ryžoviště na velmi frekventované panské cestě z Wroclavi k Uničovu a dále na jih. Ale tato poloha nepřinášela městečku Ryžovišti jenom to dobré, ale i mnoho problémů. Stálý průvodce válek, hlízový mor, který přinášela

procházející vojska, byl častým hostem našeho městečka. V roce 1633 na tuto nemoc umřelo celkem 80 obyvatel. Těla zemřelých jsou pohřbená v hromadném hrobě vedle staré cesty z Ryžoviště do Arnoltic. Na jejich památku stál dle histo-

rické mapy na tomto místě kovový kříž na opracovaném kameni. Kříž se nedochoval, ale kámen tu stojí dodnes. Ryžovišťáci se rozhodli, že kříž obnoví. Tak se také stalo. Členové dobrovolných hasičů za pomoci Obecního úřadu Ryžoviště 28. září

kříž, provedený ze dřeva, osadili. Této akci se zúčastnilo více jak 30 dobrovolníků bez rozdílu věku. (Informace o historii jsou čerpány ze soukromé sbírky Ing. Františka Rechtorika.)

Eva Lašáková

Mladí hasiči soutěžili v Ryžovišti

V sobotu 8. října ráno se začali do Ryžoviště sjíždět hasiči z celého bruntálského okresu. Kolem 8. hodiny byl již sál Multifunkčního domu plný dětí a mládeže s rozdílnými barvami dresů, ale se stejným nápisem na zádech HASIČI. Na tento den byl připraven pro všechny mladé hasiče a dorostence, celkem 187 nadšenců, okresní závod požární všestrannosti.

Závod je náročný jak na vědomosti, tak na fyziku. Každý člen se musí na trati vypořádat s několika úkoly: poznat topografické značky a znát pravidla požární ochrany, musí tedy vědět, která látka se čím hasí, jaký hasicí přístroj je vhodný a jaký nevhodný k hašení např. benzínu, oleje a naf-

ty. Musí umět zacházet s buzolou a určit azimut, zvládnout střelbu ze vzduchovky, uvázat uzly, ovládat základy první pomoci a zdolat 3 metry po vodorovně uvázaném laně. Pro malé hasiče od 6 do 15 let nejsou tyto úkoly snadné, přesto se nevzdávají a každoročně se na tento den těší. Mládež starší 15 let, závodící jako dorostenci, má ještě obtížnější trať.

Chtěla bych jménem Okresního sdružení hasičů v Bruntále poděkovat všem rozhodčím, dobrovolným hasičům za ukázněnost, vedoucím za pevné nervy při přípravě soutěže a celoroční činnosti s mladými hasiči a pracovní četě, která se do této akce zapojila.

Foto a text: Eva Lašáková

Vítání občánků

Za pěkného podzimního počasí se v sobotu 15. října prostranství před Městským úřadem v Břidličné hemžilo slavnostně oblečenými rodiči s dětskými kočárky, kteří přicházeli do budovy úřadu, aby byli přítomni slavnostnímu přivítání svých ratolesť. Zcela zaplněná obřadní síň vyslechla slova vítání všech deseti pozvaných dětí, která pronesla matrikářka Halina Zídková. Pak se objevili malí školáci se svým

vystoupením, které sklidilo zasloužený potlesk. Hlavní proslov přednesl předseda SPOZu Rostislav Malík, poté následovalo zapsání do Pamětní knihy. Maminky dostaly pěknou kytičku a dárek a vše skončilo velkým fotografováním. Další vítání občánků je předběžně naplánováno na leden příštího roku a doufáme, že to bude stejně příjemné setkání. *Text a foto: Daniel Mach st.*

- kronikář města Břidličná

Lesní běh lyžařů

V neděli 9. října se uskutečnil v Břidličné Lesní běh lyžařů pořádaný oddílem lyžování TJ Kovohtutě Břidličná. I přes nepřízeň počasí se pořadatelům podařilo uspořádat velmi pěkný závod s hodnotnými výsledky.

Zúčastnilo se jej celkem 79 startujících ve věku 4 - 49 let ze sedmi klubů včetně Základní školy Břidličná. Všichni se prali nejen s náročnou tratí, ale hlavně s nepříznivým počasím, se silným deštěm a větrem. Závodníci z domácího klubu se v konkurenci rozhodně neztratili. Získali třikrát 1. místo, dvakrát 2. místo a dvakrát 3. místo.

Vítězové v jednotlivých kategoriích: Kateřina Horňáčková - Kovohtutě Břidličná, Štěpán Vrabel - Granitol Moravský Beroun, Kateřina Fučíková - RD Rýmařov, Martin Ondráček - ZŠ Břidličná, Klára Ujfaluši - Kovohtutě Břidličná, Radek Tyl - SK UN Ostrava, Lada Přecechtělová - RD Rýmařov, David Volek - Kovohtutě Břidličná, Markéta Mlčáková - RD Rýmařov, Marek Ryška - RD Rýmařov, Andrea Prokešová - Sportovní gymnázium Vrbno p. P., Michal Kautz - Fénix Jeseník.

Text a foto:

Tomáš Lysík - ředitel závodu

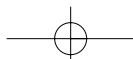
Seniorské šipky

V úterý 11. října odpoledne připravily organizátorky veškerého dění v Klubu seniorů v Břidličné paní Mlčúchová a Jacková velmi zdařilou akci, a sice soutěž v házení šipek na cíl. Klubová místnost se zaplnila téměř třicítkou zvědavých seniorů. Po nezbytných úpravách místnosti mohla zajímavá soutěž začít. Čtyřčlen-

ná družstva se navzájem povzbuzovala a o napínavé situaci nebyla nouze. Po více než dvou hodinách byli známi vítězové. První se umístila paní Křišťáková před panem Magierou a třetí skončila paní Štefanišínová. Každý obdržel dárek.

Text a foto: Daniel Mach st.

- kronikář města Břidličná

PLOTY, PLETIVA, GARÁŽOVÁ VRATA

Garážová vrata od 9.999 Kč. Výklopná, dvoukřídlá, sekční, rolovací. Otevírání ruční nebo s pohonem na dálkové ovládání. Typizovaná i na míru. Standardní barvy i imitace dřeva. Doplňková výbava. Provádíme i montáže.

PLOTY - PLETIVO
Prodej a výstavba oplocení. Poplastovaná nebo pozinkovaná pletiva, kované ploty, průmyslové, mobilní. Stavby plotu ze svařovaných pletiv, svařovaných panelů, pletivové branky a brány nebo svařovaná výplň. Při objednávce montáže sleva 30 % na sortiment ze zahradnictví.

THUJE NA ŽIVÝ PLOT od 10 Kč/kus.
Široký výběr okrasných dřevin. Množstevní slevy.
Koupíte u nás také stínící tkaninu – stínovka.

www.KANCLIR.cz

Hrabovská 5/39, Ostrava – Nová Bělá, Mitrovce, 724 00

Otevírací doba: Po – Pá 8:00 – 16:00

Tel.: 722 550 000, 732 650 203. Rozvoz po celé ČR.

DOPRAVA ZDARMA – při celkovém nákupu nad 7.000 Kč.

VELOSERVIS
Pionýrská 5, Bruntál, tel.: 554 718 194

OTEVŘENO
Pondělí - Pátek
8.00 - 17.00
Sobota
8.00 - 11.30

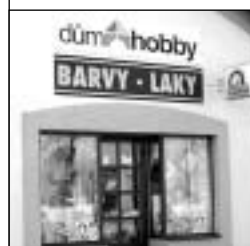
-20% NA SERVISNÍ PRÁCE
-10% NA MATERIÁL

navštivte náš e-shop
www.velo-servis.cz

BARVY LAKY

Sokolovská 35, Rýmařov, tel.: 554 211 228

Akce: říjen - Sadolin - sleva 5%

Otevřeno:

Po - Pá 8 - 12, 13 - 17

So 8 - 11

**Míchání barev,
poradenská činnost.**

Řádková inzerce

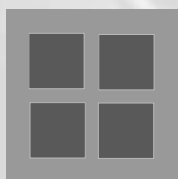
• Prodám samostatnou polovinu rodinného domu k možnému nastěhování. Velikost 2+1 + podkroví, garáž, zahrada. Cena dohodou. Stará Ves, Mlýnská 22, tel. 776 199 714.

• Nabízíme pronájem bytu 3 + 1, 75 m², v přízemí nekuřáckého domu, který je po celkové rekonstrukci, se dvěma bytovými jednotkami, neda-leko centra města Rýmařova. Byt je renovován se zachováním historických prvků. Nová koupelna, okna, samostatné topení na plyn, renovované parkety. Pronájem je včetně komory a menší garáže v domě. Cena nájmu 5 000 Kč/měsíc + náklady na provoz. Tel.: 721 527 068.

* **Plastová okna a dveře**

* **Zasklívání balkónů**

* **Zimní zahrady**

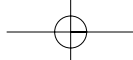

**I-nova CZ, s. r. o.,
Harrachov 10,
Rýmařov
tel. 605 778 177
www.i-nova.cz**

NOVÁ PRODEJNA!
street & sportswear
Rýmařov, Radniční 5

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 211 411, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 13. 10. 2011. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 21. 10. 2011.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 27. 10. 2011. Další číslo vyjde 4. 11. 2011. Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 15 Kč**

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Odměňte se novou

Nově i pro živnostníky! Výměna s úsporou 60 000 Kč.

ŠKODA Fabia nebo ŠKODA Roomster nyní o 40 000 Kč levněji a s úvěrem od ŠkoFINu dokonce o 60 000 Kč.

Vzorový příklad: ŠKODA Fabia Classic 1,2 HTP/44 kW, cena vozu 162 900 Kč, splátka předem 49 900 Kč, výše úvěru 113 000 Kč, délka úvěru 60 měsíců, poplatek za uzavření a vedení smlouvy 0 Kč, měsíční splátka úvěru 2 395,36 Kč, měsíční splátka úvěru včetně pojištění 2 899,36 Kč, výpůjční úroková sazba 9,90 % p. a., RPSN bez pojištění 10,20 %, RPSN 20,14 %, celkové platby za úvěr včetně pojištění 173 961,60 Kč.

Akce je určena pro majitele vozů ŠKODA starších 10 let. Zvýhodněná nabídka 40 000 Kč není kombinovatelná s ostatními akčními nabídkami. Více informací na www.skoda-auto.cz nebo u prodejců vozů ŠKODA.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vyobrazených vozů: 3,4-6,4 l/100 km a 89-149 g/km

ŠkoFIN
CESTA K MOBILITĚ

ČESKÁ
POJIŠTOVNA

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Auto color Design
Opavská 69
79501 Rýmařov
Tel.: 554 230 712

Auto color Design
Staroměstská 3
79201 Bruntál
Tel.: 554 715 101

salon.rym@
autocolordesign.cz
salon.br@
autocolordesign.cz

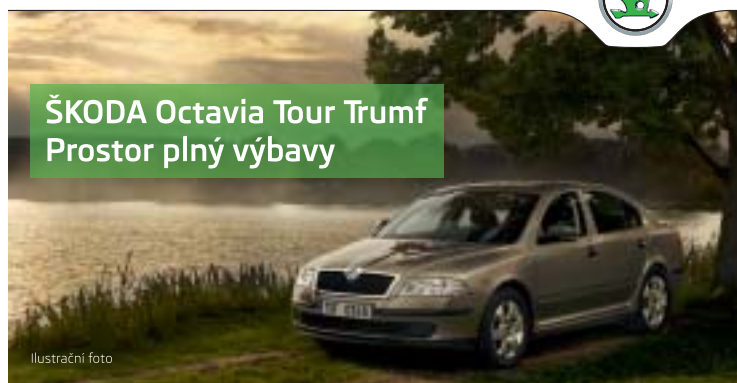
www.autocolordesign.cz

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

ŠKODA Octavia Tour Trumf
Prostor plný výbavy

Ilustrační foto

ŠKODA Octavia Tour Trumf na splátky již od 249 900 Kč!

Dopřejte sobě i své rodině velkorysý prostor, komfort a bezpečí. Svěřte se do péče vozu ŠKODA Octavia Tour Trumf. S paketem Trumf Plus Vám k modelu Octavia Tour Trumf navíc přidáme bohatou výbavu za příplatek pouhých 15 000 Kč.

- Klimatizace
- Rádio s 8 reproduktory
- Palubní počítač
- Centrální zamykání
- 15" kola z lehké slitiny
- Elektrické ovládání předních oken a zpětných zrcátek

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Octavia Tour: 6,4-7,2 l/100 km a 149-168 g/km

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Auto color Design
Opavská 69
79501 Rýmařov
Tel.: 554 230 722

Auto color Design
Staroměstská 3
79201 Bruntál
Tel.: 554 715 101

salon.rym@
autocolordesign.cz
salon.br@
autocolordesign.cz

www.autocolordesign.cz

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Zaostřeno na zimní péči

Zimní servisní prohlídka za 99 Kč. Od 17. 10. do 30. 11. 2011.

Připravíme Vám vůz na zimu a za mimořádnou cenu nabídneme ŠKODA originální díly, příslušenství a pneumatiky. Využít můžete také půjčovny sezonního příslušenství, včetně servisu uskladnění sezonních kol.

Užijte si příjemnou zimu za volantem díky naší profesionální péči.

ŠKODA Service®
ŠKODA Originální díly®
ŠKODA Originální příslušenství®

Váš autorizovaný servisní partner ŠKODA:

Auto color Design
Opavská 69
79501 Rýmařov
Tel.: 554 230 722

Auto color Design
Staroměstská 3
79201 Bruntál
Tel.: 554 715 103

servis.rym@
autocolordesign.cz
servis.br@
autocolordesign.cz

www.autocolordesign.cz

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Malá knížka plná
velkých slev

Máte vůz starší čtyř let? Pak u nás můžete ušetřit: **20%** na výměně brzd, **20%** na výměně výfuku, **20%** na výměně tlumičů, **15%** na výměně rozvodů, **10%** na Originálních dílech (při opravě nad 3 000 Kč), **20%** na Originálním příslušenství (při opravě nad 3 000 Kč) a **7%** na zimních kompletních kolech. **Vyzvedněte si u nás svoji šekovou knížku a čerpejte výhody autorizovaného servisu ŠKODA!**

ŠKODA Service®
ŠKODA Originální díly®
ŠKODA Originální příslušenství®

Váš autorizovaný servisní partner ŠKODA:

Auto color Design
Opavská 69
79501 Rýmařov
Tel.: 554 230 722

Auto color Design
Staroměstská 3
79201 Bruntál
Tel.: 554 715 103

servis.rym@
autocolordesign.cz
servis.br@
autocolordesign.cz

www.autocolordesign.cz

